

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 24 • 1981 BIRŽELIO – JUNE 12 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST. LA SALLE, P.Q. H8P 1C4 30 c.

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

PAGROBTAS GUATEMALOS PREZIDENTO BROLVAIKIS

Maištininkai pagrobė Guatemalos prezidento Lucas Garcia brolvaikį, važiuosį į darbą Žemės Reformos Institutute. Užpuolikai nušovė jo šoferį ir palydovą. Pagrobtojo tėvas yra vienas žymiausių Guatemalos generolų. C. Amerikoje žmonių grobikai paprastai reikalauja pinigų už paleidimą, kad papildytų savo iždą.

Garcia vyriausybę išrinktą 1978 m., maištininkai ir žmogaus Teisių grupės, įskaitant Amnesty International, kaltina paplitusiomis politinių grupių represijomis.

ITARIAMI SOVIETŲ TANKAI NICARAGUA VALSTYBĖJE

Washington'e gauta žinių, kurios sugestijonuoja, kad kairiųjų vyriausybę Nicaragua goje Sovietai aprūpina tankais. Jeigu tai pasitvirtintų, JAV susidurtų su problema. Prez. Reagan'as atšaukė \$15 mil. dolerių paramos Nicaraguai, nes ji buvo įsivėlusį į ginklų pristatymą El Salvadoro aršųjų kairiųjų maištininkams. Jau kuris laikas kelia rūpesčio Nicaraguos bičiuliavimasis su Fidel Castro.

Kažin kodėl taip ilgai laukta su efektingesne C. Amerikos kraštų parama ir reformomis? Nebūtų buvę progų kiltis Sovietams...

NIEKO NAUJO...

Pranešama, kad jau apie tuzinas Sovietų patarėjų atsisado Nicaraguoje, apmokinti lakūnus. Aišku, kaip jau istorija moko, ką tai reiškia. Keista, kad Sovietai nesistengia pagerinti gyvenimo Rusijoje, bet vis dar veržiasi į visus kontinentus.

SUĖMIMAI IRANE

Prezidento Bani-Sadr padėjėjas ir 15 kitų asmenų buvo suimti, apkaltinant "anti-revoliuciniais veiksmais". Radio pranešė, kad M. Masudi, vienas prezidento pagelbininkų buvo suimtas ir apkaltintas, kad buvo susirišęs su didele grupe, kuri pasirūpina išgabenti iš krašto svetimą valiutą ir kontra-revoliucionierius nelegaliu būdu".

Radio taip pat paskelbė, kad du dvasininkai ir 13 kitų asmenų buvo suimti už panašius "įsivėlimus".

WALESA NORI POILSIO

Lech Walesa, kuris padėjo įsteigti ir vadovavo kritišku metu darbininkų unijai Solidarnosc, lankydamasis Genevoje pareiškė, kad norėtų jog jį kas pavaduotų. Genevoje jis vadovavo Lenkijos darbininkų delegacijai, dalyvavusiai metinėje tarptautinėje Darbininkų Organizacijos konferencijoje. Jis sakosi, jog savo užsibrėžtą tikslą pasiekė ir dabar pasirošęs pasitraukti. "Aš turiu daugiau pasirūpinti savo šeima /jis turi žmoną ir 6 vaikus/. Be to mano sveikata sumenkėjo. Tačiau ir pasitraukęs iš Unijos vadovo pareigų aš intensyviai domėsiuosiu jos reikalais. Lenkija, kokia ji buvo prieš tai, nebegrįš. Mes nepasuksime atgal į seną kelią", užtikrino Walesa.

LENKIJOJE PALEISTI DISIDENTAI

Keturi Lenkijos disidentai yra paleisti iš kalėjimo, kur jie laukė Lenkijos Aukščiausiojo Teismo procedūros už priešvalstybinę veiklą. Jų paleidimą pagreitino apie 26 disidentai, paskelbę bado streiką jau nuo kovo mėn. vidurio.

Kalinamieji buvo suimti už tai, kad jų vadas pasakęs V. Vokietijos žurnalistui, jog Lenkija turi pasitraukti iš Varšavos Pakto. Kitaip sakant, pasisakė viešai už nepriklausomą Lenkiją. Kiti 3 priklauso Antikomunistinei Konfederacijai už nepriklausomą Lenkiją.

Lenkijos vyriausybė juos sutiko paleisti, atrodo todėl, kad liepos mėnesį bus Komunistų Partijos Kongresas, kuriame svarstys socialinius ir ekonominius pasikeitimus, įvykusius po milžiniškų streikų ir suformavimo laisvosios darbininkų ir žemdirbių unijos, turinčios apie 10 mil. narių.

POPIEŽIUS SUGRĮŽO Į VATIKANĄ

Popiežius Jonas Paulius II sugrįžo į savo rezidenciją Vatikane. Jo sveikatos stavis nuolat gerėja. Jis pasirodė balkone miniai ir suteikė palaiminimą. Gydytojai svarsto kada bus daroma dar viena operacija.

BROADBENT GRĮŽO IŠ TAIKOS MISIJOS EL SALVADORE

Kanados NDP / New Democratic Party / lyderis Ed Broadbent'as, taip pat vice-prezidentas Tarptautinės Socialistų Organizacijos, praleido 14 dienų El Salvadore su taikos misija ir savo pasiūlymus pateikė Washington'e Valstybės Sekretoriaus paskirtam asistentui.

Broadbent'as yra labai kritiškas dėl JAV-bių politikos Centrinėje Amerikoje. Žurnalistai nebuvo leidžiami jam atvykus į Valstybės

Sekretoriaus įstaigą.

Broadbent'as matėsi su 6 Lotynų Amerikos kraštų vyriausybės lyderiais. Jis taip pat nusiųs raportą apie El Salvador'o situaciją Willy Brandt'ui, kuris yra Tarptautinės Socialistų Organizacijos prezidentas. Broadbent'as įsitikinęs, nors JAV tvirtina, jog 1982-83 m. rinkimai išspręs El Salvador'o konfliktus, -kad tie rinkimai bus priverstiniai ir nesąžiningi.

CZ. MIŁOSZ LANKOS LENKIJOJE

Nobelio premijos laureatas Czesław Miłosz pirmą kartą po 30 metų, praleistų Vakaruose, tapęs Amerikos piliečiu, apsilankė Lenkijoje. Čia jis išbus 2 savaites, skaitys savo poeziją. Liublino Universitetas jam įteiks Garbės Doktoratą. Beveik visi jo kūriniai, išskyrus ketą eilėraščių iki dabar buvo Lenkijoje uždrausti skaityti.

Cz. Miłosz prieš porą metų dalyvavo Santaros tradiciniame suvažiavime, kur su pažindino su savo kūryba atvykusius į suvažiavimą. Jis išreiškė didelę pagarbą lietuviams.

PRADEDA SUSIPRASTI?

Norint gauti Quebec'o provincijoje valdišką tarnybą, nebereikės priimamuosius egzaminus laikyti prancūzų kalba, galima naudoti anglų.

Nefrankofonai po 6 mėnesių turės išlaikyti egzaminus prancūzų kalbos pakankamumo darbe egzaminus. Šis potvarkis taps įstatymu prieš parlamento atostogas liepos 19 d.

ANTROJI LIETUVIŲ BENDRUOMENES POLITINĖ KONFERENCIJA NEW YORK'E

Š. m. birželio 12-13 d. d. New York'e įvyks II-oji LBJS-gų politinė konferencija, kuri užsibaigs Birželių Trėmių minėjimu - akademija Kultūros Židinyje, Brooklyne. Kalbės estai, latvių atstovai bei JAV politikos Pabaltijo atžvilgiu atstovai iš Washington'o. Dr. Adolfas Damušis, 1941 m. Lietuvos sukiliminės vyriausybės ministerių kabineto narys, atvykęs iš Detroito, tars žodį. P L B

ALTA PRANEŠA:

REIKIA REAGUOTI PRIEŠ FILMĄ "UNKNOWN WAR"

Populiarus JAV lenkų žurnalas "Perspectives" stipriai įsijungė į dvejus metus užsitęsusių protestų prieš sovietų propagandinį filmą "Unknown War", kur be kita ko, kalbama apie raudonarmiečius, "išlaisvinusius" Lietuvą. Filmas indorsuotas JAV Mokytojų Sąjungos - National Education Assn., prieš ką protestavo pora kitų mokytojų sąjungų JAV-se. Filmas 20 valandų, rodytas kelių JAV didmiesčių televizijoje. "Perspectives" cituoja prof. B. Segal, D. Roth, Lenkų Kongreso pirm. A. Mazewskio, kun. dr. J. Prunskio pareiškimus prieš to filmo propagandinius iškrypiumus. Aktyvus organizatorius akcijos prieš to filmo propagandą yra Antanas Adomėnas, ALT-os informacijos narys.

AMERIKIEČIAI PRISIMENA MŪSŲ KALINIUS

Washington'e kas du mėnesiai leidžiamas informacinis leidinys "Human Rights Internet Reporter", rašydamas apie Žmogaus Teises įvairių kontinentų valstybėse, pateikia daug informacijų ir apie priespaudą Lietuvoje. Balandžio mėnesį plačiau rašo apie V. SKUDŲ, G. IEŠMANTĄ, P. PEČELIŪNĄ ir kitus okupanto nuteistuosius lietuvius, kovotojus už Žmogaus Teises kaip GAJAUSKAS, TERLECKAS, BUZAS, SADUNAITE ir kt.

LIETUVIŲ PREKYBOS RŪMAI SUTEIKĖ STIPENDIJAS

Chicagoje veikiantieji Lietuvių Prekybos Rūmai, kuriems vadovauja Julius R. Kuzas, savo metiniame bankete gegužės mėn. 17 d., įteikė penkias stipendijas lietuviams studentams. Išskilmėse dalyvavo gausiai Illinois valstijos įvairių pareigūnų. INFORMUOJA ALTA

ALTA SKELBIA KONKURSA

Amerikos Lietuvių Taryba skelbia konkursą straipsnių apie Lietuvą kitataučių laikraščiuose ir žurnaluose. Konkursas tęsis iki 1982 m. sausio 1 dienos. Dalyvaujantieji konkurse iki 1982 m. sausio 30 dienos atsiunčia po 3 egzempliorius jų išspausdintų straipsnių ar jų kopijas Amerikos Lietuvių Tarybai adresu 2606 W. 63 St., Chicago, IL 60629, USA.

Jury komisiją sudaro Antanas Adomėnas-Van Reenan, inž. Grožvydas Lazauskas ir dr. Jonas Valaitis.

Už geriausius straipsnius skiriamos trys premijos: pirmoji - 500 dol., antroji - 300 dol., trečioji - 200 dol.

Konkurso iniciatorius ir mecenatas - kun. dr. Juozas Prunskis, paskyręs šiam reikalui 1000 dolerių.

PASISAKYMAI APIE PABALTIO VALSTYBES

JAV Atstovų Rūmų pakomisijos Europos ir Artimųjų Rytų reikalams pirm. Lee H. Hamilton /Dem. Ind./, buvo pasiuntęs laišką Valstybės Sekretoriui A. Haig'ui, klausdamas apie naujos vyriausybės pažiūrą Sovietų Sąjungos imperializmo klausimais. Atsakymą parašė Valst. Sekretoriaus pavaduotojas R. Fairbanks. Atsakymas išspausdintas "Congressional Record". Jame, be kitų dalykų, priimama invazija Afganistane, Maskvos ranką Angoloje ir El Salvadore, - pabrėžiama, kad Pabaltijo valstybių okupacija yra Maskvos ekspansijos vaisius.

PREMIJUOTAS ALBUMAS "POSTAGE STAMPS OF LITHUANIA"

New Yorko Lietuvių Filatelistų Draugijos leidinys - albumas apie Lietuvos pašto ženklus, su dr. Kosto Jurgėlos istorine Lietuvos pašto - susisiekimo apžvalga ir kelių autorių straipsniais apie pašto ženklų laidas ir statistiką - susilaukė trijų premijų. Filatelijos parodos Milane ir Buenos Airėse šiam leidiniui paskyrė "vermeil" medalius su diplomais. Tai antroji premija po aukso medalio. Šiomis dienomis Chicago Philatelic Society šiam leidiniui paskyrė vieną iš dviejų skiriamų medalių.

Kazio Motuzo ir jo bičiulių leidinys apie Lietuvos pašto ženklus yra skoningai išleistas ir suredaguotas, ir daugelio yra laikomas pavyzdžiu kitoms tautoms.

Tai bus maloni žinia filatelistams Lietuvoje. Deja, Lietuvos okupantas to leidinio neįsileidžia. E L T A

TAI BUVO PRIEŠ 40 METŲ, KAI SOVIETŲ IMPERIALISTAI, SULAUŽĘ VISAS SUTARTIS, PRADĖJO MŪSŲ ŽMONIŲ APIPLĖSIMĄ, MASINES DEPORTACIJAS Į SIBIRO KATORGAS BADA IR MIRTĮ. ŠIOJE NUOTRAUKOJE VAIZDAS IŠ BIRŽELIO TRĖMIŲ.

(Nuotrauka tilpusi Vokietijos laikraštyje, pasirodė "Darbininke" ž. m. 22 nr.)

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.
Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA
Telefonas: (514) 366-6220

Second Class Mail. Registration Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Lachine, P.Q. Published by the Independent Lithuanian Publishing Co. at 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C5

Metinė prenumeratorų kaina Kanadoje - \$ 14.00
Visur kitur - \$ 15.00 Rėmėjo - \$ 20.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

SUBTILUSIS GENOCIDAS

MININT 40 METŲ TRAGIŠKĄ SUKAKTĮ NUO PIRMŲJŲ TRĖMIMŲ, ĮVYKDYTŲ BARBARIŠKŲ STALINO ĮSTATY-
MŲ, NEGALIME PAMIRŠTI, KAD JIE TIKRUMOJE TE-
BEVEIKIA IR ĮVAIRIAIS KITAIS, GUDRESNIAIS IR SŪK-
TESNIAIS BŪDAIS YRA VYKDOMI, NAIKINANT GERIAU-
SIUS IR DRĄSIAUSIUS MŪSŲ TAUTOS ŽMONES.

ŠTAI vieno suimtojo - **STATKEVIČIAUS ALGIRDO**,
kalinio, esančio kalėjime Nr. 1, 317-je kameroje
/ Iš pagrindinio spaudos - **VYTIS** nr. 5/
LTSR AUKŠČIAUSIOS TARYBOS
PREZIDIUMO PIRMININKUI

A. Barkauskui

P A R E I Š K I M A S

Daug metų nepriklaistingai ėjau gydytojo - terapeuto
ir gydytojo - psichiatro pareigas Vilniaus m. greitosios
pagalbos stotyje. Buvau Helsinkio Susitarimams remti
Lietuvos visuomeninės grupės nariu. 1980 .II. 14 d. ma-
nė suėmė. Neseniai sužinojau, kad jau buvo mano teismas,
kad man yra paskirtas priverstinis gydymas spec. tipo
psichiatriinėje ligoninėje. Sąryšyje su tuo noriu pareikšti
štai ką:

Helsinkio susitarimams remti Lietuvos visuomeninė
grupė savo veiklą remia į TSRS Aukščiausios Tarybos
Prezidiumo ratifikuotus ir jau seniai įsisteigusius Tarp-
tautinius paktus, liečiančius Žmogaus Teises. Juos Hel-
sinkio susitarimo Baigiamuoju aktu 1975 metais įsiparei-
gojo gerbti 35 valstybės, tame skaičiuje ir TSRS.

Čia norisi paminėti, kad tarptautiniame pakte, lie-
čiančiame pilietines ir politines Žmogaus Teises, yra tei-
giama, kad kiekvienas žmogus turi teisę bet kuriuo klau-
simu išreikšti savo nuomonę žodžiu, raštu, menine ar ki-
tokia forma. Taip pat pažymėta, kad kiekvienas žmogus
turi teisę savo nuomonę skleisti, netgi nesiskaitydamas
su valstybių sienomis. Kaip tik šiuo teiginiu savo veiklą
daugiausiai pagrindė Helsinkio susitarimams remti Lie-
tuvos visuomeninė grupė. Noriu čia priminti, kad visai ne-
seniai 1980 .V. 15 d. valstybės, Varšuvos sutarties daly-
vės, savo Deklaracijoje pakartotinai įsipareigojo "Neu-
kosnitolno sobliudat vse položenija Zaključitel'nogo akta.."

Mane apkaltino pagal 68 str. - būk tai aš, rašydamas
Helsinkio susitarimams remti Lietuvos visuomeninės gru-
pės dokumentus, gaminau bei platinau TSRS visuomenę
ir valstybinę santvarką šmeižiančią literatūrą.

Šmeižimas - tai žinoma melagingų prasimanymų
skleidimas. Vesti mano bylą buvo pavesta tardytojui Ma-
tulevičiui. Kai pareikalavau iš jo pateikti man tuos "ži-
nomai melagingus prasimanymus", jis labai susierzino,
pradėjo iš manęs tyčiotis ir nė vieno iš jų nepatiekė.

Buvau teisiamas už akių ir todėl nežinau, kiek ir ko-
kių "žinoma melagingų prasimanymų" teisme pateikė
Aukščiausiojo Teismo teisėjas. Man pavyko sužinoti tik
du iš jų:

1. Šmeižtas esą tai, kad Lietuvos priaugančios kar-
tos sveikata yra nepatenkinamoje būklėje.

2. Šmeižtas esą tai, kad vokiečių tautybės asmenim
sunku gauti leidimą išvykti iš Lietuvos.

Į abu šiuos priekaištus atsakau taip:

LTSR Centrinės statistikos valdybos viršininkas
Lengvenis savo 1979 m. išleistojame brošiūroje su grifu
"Tik tarnybiniam naudojimui" rašė, kad nuo 1950 m iki
1979 m. gimimas protiniu atžvilgiu nepilnaverčių vaikų
Lietuvoje padidėjo 12 kartų. Be to, LTSR švietimo mi-
nisterija pateikia duomenis, kad per tą patį laiką debi-
lams vaikams skirtų pagalbinių mokyklų skaičius išaugo
nuo 5-kių iki 50-ies. Manau, kad šis siaubą keliantis re-
zultatas buvo pasiektas gyventojų nukultūrėjimo ir ne-
girdėtai išplitusio alkoholizmo dėka. Ar visa tai pačiu iš-
kalbingiausiu būdu nekalba apie tai, kad Lietuvos priau-
gančios kartos būklė ne tik nepatenkinamoje, bet ir
tragiškoje būklėje? Dėl daugiau - padėties gerėjimo
perspektyvos neaiškios.

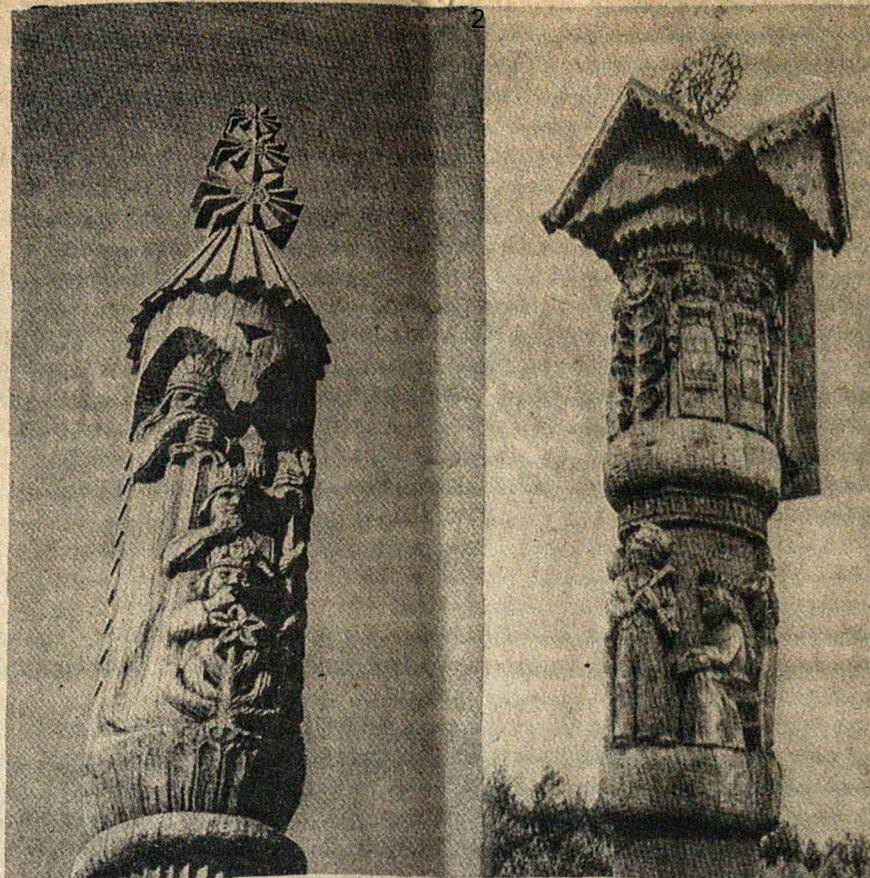
Didelė vokiečių tautybės asmenų grupė, 1979 metais,
gyvenusi Radviliškio rajone, vadovaujama Guko Kryger,
niekaip negavo leidimo išvykti į VFR ir kreipėsi pagalbos
į Helsinkio susitarimams remti Lietuvos visuomeninę gru-
pę. Ir ši pagalba buvo suteikta. Dabar, kaip teko girdėti,
tie vokiečiai jau randasi tėvynėje.

Atsakyti į kitus kaltinimus neturiu galimybės, nes jie
paprastiausiai, nebuvo man pateikti.

Turint mintyje vien tuos du "šmeižtus", visai natū-
raliai kyla klausimas: kas ką apšmeižė?

/ bus daugiau /

2 psl.

S. Karanausko stogastulpiai: "Keturi Karaliai" ir "Šventė"

Lietuvybė Nežus

Lietuvybė čia nežus, kol
atsirada tokių aištingai
mylinčių Lietuvą, kaip Sau-
laitytė-Stankuvienė. ("Drau-
go" nr. 56 iš kovo 7d. 1980.
Jos straipsnį "Mes esame
laisvoji Lietuva", gali skai-
tyti kelis kartus ir kiekvieną
kartą vis pajusi jaunatvišką,
magnetiniai patrauklios dvasios jėgą. Teisingai pasaky-
ta: mumyse yra Lietuva -
ir tas žemės sklypas ir na-
mas, kuriuos valdome, - tai
yra mūsų šiandieninė Lietu-
va.

Konkrečių projektų patrio-
tas K. Pakštas svajojo sukurti
kur nors atsarginę Lietuvą,
apgynendinus didesni lietuvių
sužūrimą, kuris išlaikytų lie-
tuvybę, jei kas ten Lietuvo-
je labai nelemto atsitiktų su
tautos kamieniu. Galime kri-
tikuoti jo pasirinktas vieto-
ves. Jis galvojo apie Afrikos
Angolą ir vėliau apie Centrinės
Amerikos Hondurasą. Tie
jo galvojimai, deja, buvo ne-
praktiški, bet vis vien ta idė-
ja buvo didžiai vertinga. Ar
buvo galimybė sukurti tokią,
kiek didesnę lietuvių koloni-
ją, sąjūkim Kanadoje, kur
klimatas panašesnis į Lietu-
vos, - sunku pasakyti. Ne-
turtinti mes: kas gi finan-
suos mūsų, kad ir labai ide-
alistinius sumanymus? Šian-
dien Kanados Ontario provin-
cijoje yra gal koks šimtas ar
net daugiau įsikūrusių ūkiuo-
se lietuvių, ypač tabakininkų.
Jie patys tik dėka savo nenu-
ilstamo triušo išsigijo tuos
ūkius. Bet ten pat įkurti dar
papildomus lietuvių ūkių tūks-
tančius - visiems suprantama
- yra neįmanoma svajo-
nė. Šiandien prie moderniš-
ko susisiekimo išsivystymo
tai nėra ir būtina, kad gyven-
tų lietuvis šalia lietuvių: ar
tai žemės ūkiuose, ar ypač
miestuose namas prie namo.

Mės šiandien taip lengvai,
jei tik norime, galime pasiek-
ti aplankyti vienas kitą: jei ne
asmeniškai ir žodžiu, tai raš-
tu ir ypač spausdintu žodžiu.
Tik reikia daugiau gyvumo,
veiklumo, pasitikėjimo savo-
jom jėgom. Reikia daugiau
optimizmo, o ne vienatviško
užsidarymo, ne verkšlenimo,
ne pesimistinių spėjimų,
ne bet kurios veiklos peikimo.
Slegiantį dvasią netolimos
praeities ilgesingą idealizmą
turintiems, prieš pastatyti
me nenuilstamo ryžtingumo
veiklą. Mums buvo gaila pa-
likti Lietuvą, bet tuo gailės-
čiu nieko nesusikursime, o
ir Lietuvoje gyvenimas ne-
stovi vietoje. Jau niekuomet
negrįš ta 1918 - 1940 m. ne-
priklausomos Lietuvos vals-
tybinio ir ekonominio gyveni-
mo struktūra, kad ir šiandien
išsinešdintų iš Lietuvos so-

vietiniai okupantai. Na, ir
mes, per tuos, sakykim, iš-
eivijos 36 metus, kad ir ne-
jaučiame, esame vis tik žy-
miai pasikeitę. Kas seno, su-
seno, o kas naujai gimę, -
jau jo ta Lietuvos vizija skir-
tinga, nes juk gyvenimas ne-
stovi vietoje.

Reikia džiaugtis Saulaitytės
- Stankuvienės posakiu, kad
Lietuva - tai mes, nes kur
aš valdau žemės sklypą čia,
Amerikoje, tai mano atsargi-
nė Lietuva. Ir tų atsarginių
Lietuvos sklypelių, kad ir iš-
blaškytų po visą Šiaurės Ame-
riką yra tūkstančiai, ir mes
išgyvename tą šiltą jausmą,
kad mes čia ne vieni, kad mū-
sų daug, kokie mes bebūtų -
mėm amžiaus ar politinio nu-
sistatymo ar visuomenės pa-
dėties. Vis mes esame krau-
jo broliai ir sesrys ir visus
jungia lietuviškos meilės. Tai
kas, kad yra atskalūnų, kaip
pasitaiko tarp grūdų ir pelų;
tai kas, kad ne visi vieningi,
ne visi sielojasi lietuviybę, ne
visi yra gyvenimiški optimis-
tai, ne visiems yra supran-
tamos kilnesnės idėjos. Bet
vis vien, jie visi yra lietuviai -
kos sielos ir kraujo, ir nuo
mūsų sutartinios veiklos pri-
klauso juos galimai su mu-
mis suartinti.

Buvo atspausdinta "Nepri-
Lietuvos" nr. 25 iš birželio
20 d. 1979 m. eilėraščių "Lie-
tuva", kuris prasideda: "La-
bas, Lietuva žila, Aš čia ta-
vo atžala". Ir toliau: "Tad ne-
veltui man šventa žemė mil-
žinų ginta". Ir dar: "Lietuva,
šalis graži, Tu palaima man
esi". Pabaigoje: "Lietuva
šalis šviesi, Tu gražiausia
man esi". Kiek tos karštos
meilės yra išreikšta tame
eilėraštyje, parašytame jau-
no lietuvių ten, Lietuvoje. Ne-
žus Lietuva, jei atsiranda
kas parašo tokius kaitrius,
tėvynės meile persunktus ei-
lėraščius.

Jei mums lemta emigraci-
joje gyventi, nelyginant, su-
kuriant atsarginę Lietuvą, tai
kodėl turėtumėm nusiminti ir
kalbėti ar rašyti apie gestar-
čią lietuviybę? Ta lietuviybė
neužges tol, kol pasireikš to-
kios saulėtos asmenybės, kaip
Saulaitytė-Stankuvienė ir vi-
sas būrys jaunų lietuvių, ku-
rie dirba suvažiavimuose, or-
ganizacijose, meno ansamb-
liuose, sporto grupėse, gilin-
dami savąjį lietuviškumą, pa-
sisakydami už Žmogaus Tei-
ses savo Tautai. Karšti lie-
tuvybės ir Lietuvos meilės
žodžiai nėra paremti vien
praeinančiu ilgesingu senti-
mentalumu, bet žėri kaitraus
ryžtingumo ir nenuilstamo
pareigingumo bei darbštumo
ugnimi.

J. Valiūnas

MININT 40 ASIAS BIRŽELINIŲ TRĖMIMŲ IR TAUTOS
SUKILIMO METINES, IŠLEISTA BROŠIŪRA ANGLŲ KALBA.
APRAŠOMAS VIENAS IŠ TUKSTANČIŲ IŠTREMŲJŲ LIKIMAS.

JOS PAVADINIMAS -

FROZEN INFERNO

"... Deportations from the Baltic states had been planned in Moscow while the countries were still free but already designated as subjects to be occupied... Preparation for mass deportation, called 'the purging of Lithuania', was initiated soon after the illegal incorporation of Lithuania into the Soviet Union on August 3, 1940..."

"The first mass arrests were executed June 14-15, 1941, and continued until war started between Soviet Russia and Germany on June 22. The people had from half to one hour to pack the allowed household articles... The deportees came from all walks of life and represented all ages, not excluding infants, pregnant women, the sick or the very old. According to data collected by the Lithuanian Red Cross, 34,260 persons were deported during the 'black days of June'..."

"The arrested were taken from their homes to railroad stations and loaded into freight cars, 50-60 persons to a car, although... instructions specified only 25 persons... Men were separated from their wives and in many instances children from their mothers. The people, locked in the cars lacking air, without food and water, had to wait several days until all the arrested were entrained. The long journey into the depths of Russia killed many of the weak and sick. Lithuanian deportees were transported to northern Russia, western and eastern Siberia, Kazakhstan, and the Soviet Far East. Most of the deportees were confined in forced labor camps."

"The same scheme of mass deportation... was resumed during the second Soviet occupation from 1944..."

—Encyclopedia Lituanica

It is estimated that by 1953, one in five Lithuanians had been deported — a total of about 400,000.

Introduction

The following article appeared in 1979 in the second volume of the Russian publication *Pamiat' (Memory)*. Material for this publication is collected by Russian dissidents in the Soviet Union and later sent to the West.

All we know about the author of this article, Dalia Grinkevičius, a former physician in the Village of Laukuva, is what she herself has told us in the article, and what the publication supplies in its introduction. We have not been able to find her name in Lithuanian underground publications.

Although in recent years there has been no small number of testimonies by witnesses about the sufferings of Lithuanians exiled to Siberia, this brief article by Dalia Grinkevičius probably surpasses all others in detail and horror.

On June 14, 1941, my father, Juozas Grinkevičius, was arrested. He had worked in the Lithuanian State Bank until 1940, when he had become a high-school mathematics teacher. He was arrested because he had belonged to the Lithuanian Nationalist Party until 1940.

That same night they also arrested my mother, my seventeen-year-old brother and me. I was fourteen years old. They told us that we were being exiled for life to Siberia. My father was sent to the Sverdlovsk District - the Gari Concentration Camp. By special judgement of the court, he was sentenced to ten years' hard labor; on October 10, 1948, he died from the unbearable work and starvation. In his last letter he wrote to us, "I am dying of hunger."

In 1942, the rest of our family, along with four hundred other women and children, all exiled from Lithuania, were brought to an uninhabited island in northern Yakutia inside the Arctic Circle at the point where the Lena river flows into the Laptev Sea. This island bore no trace of man: no houses, no burrows, no tents - just the eternally frozen tundra, with a small board hammered into the ground to tell us that this island was called Trofimovsk. The guards ordered us to unload boards and bricks out of the barge. Then the steamboat pulling the barge hurried off, because the Arctic winter was near. We were left on this uninhabited island without any roof over our heads, without warm clothes, without food. The few men and older boys who were still more or less capable of working and who wanted to build barracks for us, were all seized and sent to nearby islands to catch fish for the state. Then we, the women and children, hurriedly began to build barracks. We laid down a row of bricks and covered it with a layer of moss which we had pulled with our bare hands from the permafrost. The barracks had no roofs, just plank ceilings through which the blizzards would blow so much snow that people lying on their bunks turned completely white. A space 50 cm wide was allotted for each person - a big ice grave! The ceilings were ice, the walls were ice, the floor was ice. There was no firewood because no trees grew in the tundra - no bushes, not even any grass, just a thin layer of moss on the permafrost.

When the Arctic night set in, people began to die, one after another, from hunger, scurvy and cold. At the beginning almost all of them could have been saved. About 120-150 km. away, on the islands of Tumata, Bobrovsk and Sasyloch there were native Evenk fishing co-operatives. They had extra supplies of fish and enough dog-sleds. They wanted to bring all of us to their tents and the burrows they had dug in the ground for the winter. But our guards would not let them do that and so condemned us to death.

One group of fifteen young men tried to escape on foot from Trofimovsk but en route all of them froze to death.

About the middle of December 1942 there were thirty people in our section, Number 10, of whom only four, three women and myself, could still stand up and go to work. They sent us to the interior of the island, about 7 to 10 kilometers away, to look for logs brought by the current from the upper part of the Lena river. When we found logs, we would chop them out of the ice, tie rope sleighs to them and drag them back to the camp. These logs were for the guards to heat their homes and offices. Our shoulders were all covered with sores.

The remaining twenty-six people lay swollen from hunger and exhaustion or they could not walk because of scurvy and the stiffness of the joints resulting from scurvy when the blood oozed into their joints. Usually the disease attacked several joints. After that stage diarrhea and death normally followed.

The sick used to ask for water, which we could get only by melting ice and snow. So every night I used to creep to the warehouse and steal a few bits of wood and drag them back to our barracks. We would light a *barabona* (half of a metal barrel), on which we boiled water and heated bricks with which we warmed the sick people's feet. When the *barabona* was lit, the ice on the ceiling would melt and would begin to drip on those lying down; people lay under a sheet of ice.

One night when I had chopped up the wood and lit the *barabona*, our guards suddenly burst into the barrack. By following my footprints in the snow, they had found the planks and the thief. They wrote down a statement and bound me over for trial. It was Christmas Eve, 1942. My mother lay almost dying on a bunk; her face was so swollen that you could not see her eyes. Her urine was full of blood; she was suffering from an inflammation of the kidneys. She lay on a cold board with a sack for a blanket. I used to warm her with my own body. The people who collected the bodies came and asked me where hers was.

At night they led me to the trial, held in the adjacent barracks. A table was covered with red cloth and lights lit. Seven people sat on a bench reserved for the accused: five for stealing boards and two because at night they had stolen into the bakery and started to eat bread; they had fainted there. One of them was Albertas Janionis, a drama student from Šiauliai. In the morning they had found them lying there. All the accused denied having stolen boards: one was taking a board to make a coffin for his child, another had found one lying on the ground, and so on. I was sitting at the end of the row. It was a military trial - very fast. Within half an hour the judge had questioned six people and then asked me if I admitted I was guilty.

PAGILINK SAVO LIETUVOS ISTORIJS ŽINIAS: NUIK
I LIETUVIŲ BIBLIOTEKĄ, JEI NETURI KNYGŲ!

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

DIPLOMATIJOS PASIUNTINYS MATĖ TIKRUOSIUS SOVIETUS

/ Šis straipsnis buvo išspausdintas gegužės mėn. 30 d., Montrealio dienraštyje "The Gazette". Laisvai vertė b.n./

Po 16-kos metų diplomatinės tarnybos ir diplomatinio mandagumo, buvęs Kanados ambasadorius Maskvoje prakalbėjo atviriau.

R. Ford'as yra 66 m., pusiaupasitraukęs iš diplomatinės tarnybos. Jeigu jo paklausia, kodėl jis nekios nuomonės apie sovietus, jis atsauna: "Jeigu jūs būtumėte ten pagyvenę 16 metų, ir jūs nepasisakytumėte teigiamai".

R. Ford'as š.m. gegužės mėn. pabaigoje lankėsi Montrealyje, kur kalbėjo vietiniame Kanados Institute Tarp-tautiniams Reikalams skyriuje. Laikydamasis Instituto "privatumo taisyklių", kalbėjo prie uždarytų durų. Tačiau vėliau, pasikalbėjimo su reporteriu metu, buvęs pasiuntinys pareiškė, kad Sov. Sąjunga labai, labai re-tai pavartojo savo milžinišką jėgą konstruktyviems reikalams. Pav., kalbant apie pagalbą III-jam Pasauliui, jis pareiškė: "Sovietų pagalba buvo išimtinai karinės pagalbos formoje, arba savo ideologijos eksportui tarnavo, arba kitokiais būdais roikiškėsi, palaikant specifinius Sovietų tikslus. Jie visiškai nedalyvauja įvairia-puosiškoje pagelboje III-jam Pasauliui".

Diplomatas buvo paklaustas, ką jis galvoja apie pareikštą sovietų nusiskundimą, jog prekyba su Kanada neišbalansuota, nes dabar yra 6-1 Kanados naudai. Diplomatas atsakė, jog tai daugiausia Sovietų klaida/kal-tė/. "Aš nematau jokios galimybės, kaip situacija galėtų jiems būti palankesnė, nes jų gaminių kokybė nėra pakankama konkuruoti prekyboje su Vakarais".

Ford'as prisiminė, kaip Sovietai jam skundėsi, jog Kanadoje prieš Sovietų prekes yra iš anksto nusistatyta neigiamai. "Aš pasakiau, kalbėjo jis, - "kad taip nėra ir jeigu jūs pagaminsite reikalingą mums produktą ir elgsitės tinkamai, kaip pav. japonai darė... išstudijuosite apyvartą, nuarsite, ko čia reikia, pagaminsite trūkstančių prekių tinkama kaina, parūpinsite prekybos agentus visame krašte, tai

tada galėtumėte pavykti." Bet jie niekada to nepadarė. Kodėl? Nes, jie nėra pirkliai. Jie ne tokio būdo". Diplomato R. Ford'o atš-riausią reakciją sukelia užuomina, kad gal Sovietų Sąjungoje Žmogaus Teisės nėra tiek pažeidžiamos, kaip Vakarų spaudos pranešimai nurodo.

Neitikiėdamas, kad taip gali klausiti, jis atsako: "Be a-bejo, kad taip yra! Net jeigu jūs ten nebūtumėte buvę, jūs turite patikėti, ką žmonės, ten gyvenę, jums sako. Jūs skaitote nemažai apie pavienius disidentus, bet nėra didelio masto organizuotų disidentų dėl labai paprastų priežasčių: yra partijos absoliuti, totali viso krašto kontrolė. Savo rankose jie turi viską: kariuomenę, policiją, partiją, ideologiją, viskas yra vienos partijos rankose".

Nežiūrint kritikos, Ford'as /kurio vietą dabar užims Geoffrey Pearson'as, Lester Pearson'o sūnus/ jaučia, kad Kanada nebuvo per "švelni" Sov. Sąjungos atžvilgiu. Jis galvoja, kad Kanados politika buvo teisinga. Jis nemano, kad Kanada per daug "plakė komunistus" boikotuodama Maskvos Olimpines Žaidynes įvykus Afganistano invazijai. "Mes teisingai reagavome dėl invazijos. Reikia reaguoti, nes Sovietų Sąjunga jai jokio tikro pasiteisinimo neturi".

Nors dabar santykiai tarp Kanados ir Sov. Sąjungos nėra tokie įtempti, kaip buvo /invazijos pradžioje/, R. Ford'as įsitikinęs, kad geri santykiai yra sugadinti dėl to, kad Sovietai pastiprino karines pajėgas Rytų Europoje, kad įsiveržė į Afganistaną ir grėsia įsiveržti į Lenkiją. Institutas, kuriame kalbėjo Ford'as, veikia 52 metus. Jo tikslas "duoti progos laisvai ir nesuvaržytai pasikeisti pagrįstomis nuomonėmis įvairių, skirtingai galvojančių asmenų iš įvairių visuomenės grupių".

Institutas veikia remiamas federalinės valdžios, privačių institucijų ir narių. Jam priklauso 2.700 narių 22-juose skyriuose Kanadoje ir 1 skyrius New York'o mieste.

Beieškant Kaimynų Kitose Planetose

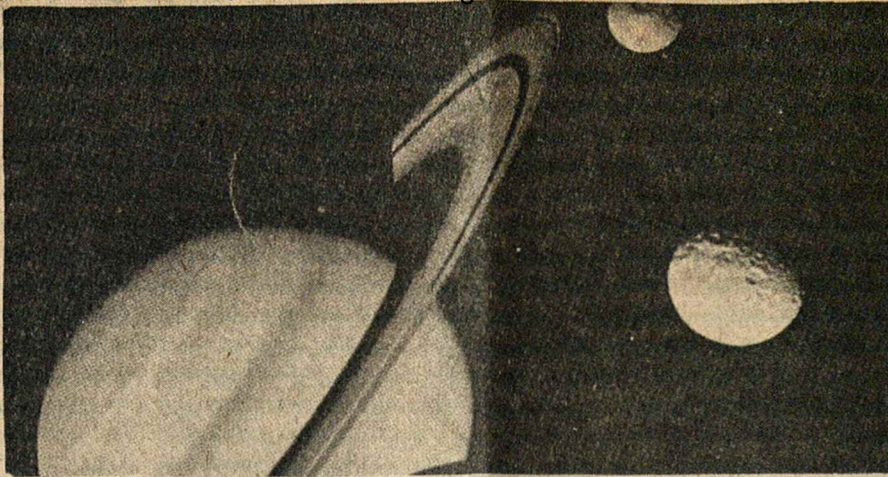
P. I N D R E I K A

Seniausi žmonių įsitikinimai byloja, kad žvaigždės ir planetos turi įtaką į atskirų asmenų ir valstybių likimui. Kiekviena planeta galėjo veikti palankiai ar nepalankiai ir šie įsitikinimai persimetė į mitologiją, žmonių papročius, net nustatant iš dangaus kūnų įvairių reiškinių, matomų gimimo dieną žmogaus likimą. Istorijos klotuose daugelis pagoniškų papročių persimetė į krikščioniškąjį pasaulį ir dažnai spėjimai buvo laikomi net rimtu mokslu, iš kurio išsivystė dangaus kūnų stebėjimo mokslas - astronomija, išaiškinusi paslaptis apie klaidingas pranašystes.

Tačiau, astronomai ir gamtos mokslų žinovai neatsisakė minties, kad planetose, žvaigždėse ar neaprepiamoje visatoje nebūtų protingų būtybių ir neveiktų savo įtaka į žemės gyventojus. Viltis ir spėjimai, kad kada nors susidarys sąlygos susisiekti su kitų planetų gyventojais atsirado. Šias viltis dar labiau sustiprino besibaigiančio dvidešimtojo amžiaus technologinė pažanga susisiekti su išorinio pasaulio kaimynais. Daroma išvada, kad žemė negalėjo būti tokioje padėtyje, kad joje galėtų gyventi protingos būtybės. Žmogus užvaldęs žemę nebetrina kur plėsti savo imperijos ribas, todėl jis pradėjo leisti į mėnulį, šaudyti į išorinę erdvę visokias raketas bandydamas pasiekti planetas ir kitus dangaus kūnus net TV sukeldamas tikrą žvaigždžių karą.

Pirmiausia kaimynų ieškojimo vizija nukrypo į Marsą, kuri Romėnų imperatorių buvo laikoma karo dievu ir labai daug padėjęs iškilti Romos imperijai, kuris visada žygiuodavęs Romos legijonierių priešakyje. Romėnai jam atsidėkodami buvo pastatę puikią jam šventovę, bet priešai ją su-1981. VI. 12

PLANETŲ KELIUOSE

griovė ir taip dingo romėnų narsumas, privedęs prie imperijos žlugimo. Ne Marso kaltė, kad imperija suiro, nes jos kurlamos mirtingų imperatorių, kurios išskyla ir griūna, bet būdamas nutolęs nuo žemės netoli poros šimtų milijonų km. nelabai rūpinosi imperijų likimu, nes jų išliko mūsų dienų pvz. sovietinė komunistinė imperija. Jo nemarią garbę apgiedojo poetai ir padrašinimo šaukėsi karo vadai, kol prancūzų rašytojas J. Varne nesukėlė tikros panikos marsiečių užpolimu žemės. Todėl kas galėtų netikėti, kad Marse negyvena protingos būtybės, nes jis dar tebėra neištirtas. Tai rausvai spindinti planeta ir savo artumu prie karštosios saulės yra ketvirtoji iš eilės, nuo jos tenutolusi tik 228 milijonų km., todėl marsiečiai negali džiaugtis saulės maloniais spinduliais.

Yra žinoma, kad Marsą supa plonas atmosferos sluoksnis, bet jame vyrauja dideli šalčiai. Jo parą ilgesnė pusė valandos ir paviršiaus plotas 4 kartus mažesnis, negu žemės, todėl jis galutinai nenurašytas, kad jame nebūtų kokios gyvybės. Apie Marsą šiek tiek daugiau davinių surinko pro jį praskridę "Vikingai", atlikdami net keturis bandymus - vienas parodė gyvybės pėdsakų, bet kiti trys bandymai juos paneigė. Todėl reikėtų palaukti, kol žmogus pats nenusės ant Marso, tol ši problema nebus išspręsta.

Daugelio žinovų dėmesys krypta į Jupiterį ir didžiausią palydovą Titaną. Jupiteris yra pats didžiausias saulės sistemoje, 11 kartų didesnis už žemę, todėl graikai jį lygino su aukščiausiu savo dievu Zeusu. Nepamiršo jo garbinti ir romėnai, nes jis jiems buvo teisės ir ištikimybės saugotojas, o teisė su teisingumu nevisada derinasi, nes teisė gyvenime yra šalta, kaip ir pats Jupiteris. Nuo saulės nutolęs 780.000.000 km., kurio jokia saulė nebegalėtų sušildyti, o esant baisiam šalčiui, neverta kalbėti apie gyvybę. Jo palydovas - Titanas niekad nerodo ryškaus veido, visada pasislėpęs tirštuose nitrogo rūkuse ir kas žino ką jis ten slepia. Jupiteris turi 12 satelitų (truputį mažiau, negu Kremlius) ir niekas neteikia vilčių, kad juose būtų kokie nors gyvybės pėdsakai. Apie kitas planetas neverta nė užsiminti, nes jos kažkur sukalojosi apie saulę, k. a. Saturnas, pasipuošęs visokiais žiedais, Uranas ir kt. dar mažiau pažįstamos.

Bandoma dar spėti, kad gyvybė galėtų būti Paukščių Taku, kurį mes matome tuojau saulei nusileidus, kaip kokią juostą nutiestą per dangų. Šią juostą sudaro nesuskaičiuojamas skaičius žvaigždžių, susispietusių lyg bitės apie medaus korbį - tai šviesesnių, tai tamsesnių ir kodėl taip darosi, žmogus nesugebėjo sukurti jokių teorijų. Paukščių Takas nebepriklauso saulės sistemai, bet niekas nedraudžia spėti, kad jame būtų protingų būtybių tokioje daugybėje žvaigždžių koncentracijoje. Bet jos yra labai aukštai ir toli, ir radio signalai vargiai beprasiektų.

1960 m. Cambridge universitetui pavyko sugauti radio signalus ir visi nudžiugo, kad tolimoje erdvėje atsiskaukia kaimynai. Bet praėjus kuriam laikui nusivilta: juos jeigu siunčia protingos būtybės - galima bijoti jų užpuolimo. Pasirodė, kad signalai ateina iš mirštančios žvaigždės ir jie dabar pavadinti "pulsarais".

Mokslininkai prileidžia, kad jeigu universe yra kokia nors gyvybė, tai ji turėjo laiko pakankamai išsivystyti į protingą gyvybę, nes lygiai tokį procesą atliko ir žemiškoji gyvybė - tapusi žmogumi, dabar trokštančių susirasti panašų į save ir užvesti pokalbį. Deja, nesiseka. Vilčių teikia Puerto Rico saloje baigiamas įruošti Arecibo observatorijoje radio teleskopas, kuris galės pagauti silpniausius signalus, ateinančius net iš 100.000 šviesos metų atstumo. Žinoma, jeigu juos kas nors yra pasiuntęs. NASA (National Space Administration) stengiasi šį teleskopą dar išbulinti - paverčiant jį spektroskopu, kur kompiuterių pagalba radio signalai bus paversti į spektrą ir iš spektro šviesų bus galima nustatyti, kokie dangaus kūnai juos leidžia. Reikia tikėti, kad nors prez. R. Reagan administracija yra labai taupi, bet šio projekto užbaigimui pinigų nepagailės. Tačiau, jeigu radio bangos keliauja iš visų šviesmečių, tai mirtingam žmogui būtų sunku sulaukti į klausimą atsakymo. Mūsų planeta - žemė neturi 4,5 milijono metų, kuris atitiktų universo amžių tik vieną trečdialį ir jeigu žemės jaunystėje, būtų buvę pasiųsti radio signalai, tai šiandien gal būt, jie jau pasiekė saulės sistemą, - juk šviesa keliauja 300.000 km. per sekundę.

Daug esame girdėję ir skaitę apie skraidančias lėkštes - UFO, ir nevienas įtarė, kad tai nežinomos civilizacijos atstovai atvyko aplankyti žemės. Ir kokių istorijų apie UFO buvo neprigalvota ir neprirašyta. Tačiau kyla klausimas, kodėl beveik visos skraidančios lėkštes vis bandydavo nusiileisti į bulvių lauką? Gal būt dėlto, kad Amerikos indėnai pirmieji pradėjo auginti bulves, ispanai jas pargabeno į Europą, sudarant net imperatoriams nemažai keblumo, pv. vokiečių Fridrichas Didysis nekartą yra siuntęs dragūnus į M. Lietuvą malšinti ūkininkų, kurie nenorėjo tuos "Teufelsapeln" auginti. Kodėl nepasirinko nusileidimui UFO New Yorko dangoraižių? Matyt pabūgo avarijos. Bet jeigu jų vairuotojai buvo civilizuoti ir protingi, tai savo erdvė-laivi galėjo nutupdyti betkur. Geri astronautai nepabūgo išlipti ant mėnulio ir Columbia erdvėlaivis laimingai perskrido Koordiljerų kalnus ir nutūpė Majovi dykumoje, bet ne ūkininkų apšėtuose laukuose. Tikime, kad Columbia žmogaus valruojama netolimoje ateityje susitiks ir su Marso "gyventojais".

• APIE ESPERANTO KALBĄ •

P. ENSKAITIS

Žmogaus susižinojimo išraiška yra kalba. Be kalbos žmogus nebūtų žmogus, todėl, kaip yra sena žmonija, taip yra sena ir kalba. Žinoma, kalba visą laiką nebuvo viena - ji kito, tobulėjo. Ir lietuvių kalba senovėje buvo visai kitokia.

Šiandien, neskaitant visokių tarminių, vien tik pagrindinių kalbų yra keli šimtai. Šių visų kalbų vienas žmogus niekad negali išmokti. Intelligentas, labai gabus kalboms, tegali išmokti ne ką daugiau kaip dešimtį.

O žmonėms susižinoti vienas su kitu pasidarė būtinas reikalas. Paimniosios pasaulio problemos neišsiriša vienoje kurioje tautoje. Pavyzdžiui, Suvienytos Pasaulio Tautos, Europos Jungtinė Rinka, Bažnytinės apimties Tarybos, Specialistų ir mokslininkų draugijos, Sportininkų Žaidynės ir daugelis kitų savo suvažiavimuose, posėdžiuose vartoja dešimtis kalbų ir tai visų nepatenkina. Vertėjai, aparatai ir protokolų rašymai bei pranešimai spaudai ar televizijai pareikalauja milijonines sumas išlaidų.

Mėginama šiems reikalams vieną kurią iš didžiųjų tautų kalbą naudoti, bet tai sunkiai einasi, nes kiekviena tauta nori, kad būtų vartojama jos kalba. Taip pretenduoja į tokį tarptautiškumą anglų, vokiečių, prancūzų, rusų, na žinoma, neatsilieka ir japonų, italų, kiniečių ir kt. Čia eina kova ne vien dėl garbės, bet ir dėl savo tautos egzistencijos, nes primetus vienai tautai kitos tautos kalbą, kartu primetama ir tos tautos dvasia ir ji per literatūrą bei kitas komunikacijos priemones tą tautą nutautina, atima jos atsparumą ir vėliau visai pavergia.

Antra - šios kalbos eiliniam žmogui labai sunkiai išmokstamos. Reikia didelių pastangų ir laiko jas apvaldyti. Sakykim, lietuviui ir kitų tautybių žmonės gyvena Kanadoje jau kelios dešimtys metų, bet iš senesnių žmonių anglų ar prancūzų kalbas gerai neišmoko nedaug kas. Čia neturiu omenyje jaunimo, kuris daugelį metų praleidžia mokyklose ir tegirdi vien šią kalbą.

Išvadoje - kuri jau seniai pastebėta - tarptautinė kalba turi būti neutrali, lengvai išmokstama ir graži. Sakykim, į anglų kalbą operų beveik negalima išversti ar originaliai parašyti, nes anglų kalba sunkiai pasiduoda dainavimui.

Esperanto Kalba

Jau seniai buvo norima paimti vieną neutralią, ne tautinę kalbą, ir ją naudoti kaip tarptautinę. Viduramžiais tam reikalui buvo naudojama lotynų kalba. Bet tai buvo daugiau teologų ir mokslininkų kalba. Platesnė visuomenė jos negalėjo išmokti, nes buvo per sunki, be to ji nėjo su gyvenimu, buvo mirusi kalba.

Buvo ir daugiau projektų, bet jie nepriėjo, kol 1887 m. mūsų tautietis /jis pats tai prisipažino/ dr. L. L. ZAMENHOFAS paskelbė savo sukurta kalbos projektą - esperanto. Šis projektas atitiko visus tarptautinei kalbai statomus reikalavimus: ji buvo neutrali, nes dirbtinė; ji buvo lengvai išmokstama, nes turėjo tik 16 taisyklių ir nedidelį žodyną, iš kurio priedėlių ir priesagų pagalba galima sudaryti šimtus ir tūkstančius naujų žodžių. Pav., iš žodžio sano /sveikata/ galima sudaryti 54 skirtingus žodžius. Žinomas lietuvis rašytojas A. Jakštas šią kalbą išmoko per dvi savaites. Aišku, ne visi taip greit išmoka, bet baigus pav. 24 valandų kursus, jau gali apylaisviai susikalbėti ir skaityti literatūrą. Kalba yra ir labai graži, nes artima lotynų kalbai.

Šiandien, praėjus veik šimtui metų, esperanto yra gerokai paplitęs pasaulyje. Nerasime didesnio miesto arba miestelio, kur nebūtų keletos esperantininkų. Yra sukurta šimtai organizacijų pagal įvairius pomėgius ar specialybes. Sakysim, yra susibūrę geležinkeliečiai, mokytojai, tikiybinkai, jaunimas, vegetarai, literatai, inžinieriai ir t.t. Beveik kiekviena valstybė turi savo organizaciją su savo padaliniais, su spauda, bibliotekomis, kursais ir kt. Rengia savo suvažiavimus, kongresus.

Yra centrinė organizacija - Universala Esperanto - Asocio, kuri, be visos eilės darbų /kaip leidyklos, grafikos centro, informacijos, spaudos, turizmo, filatelijos, moterų veikimo, sporto, atšovavimo Suvienytose Tautos ir kt./, kasmet vis kitoje valstybėje rengia esperantininkų kongresus. Šiuose kongresuose kasmet dalyvauja vis daugiau esperantininkų. Pav., I-ame Kongrese Prancūzijoje 1905 m. buvo 688, Olandijoje 1954 m. - 2353, Vengrijoje 1966 m. - 3975, Bulgarijoje 1978 m. - 4500.

Esperanto kalba yra išleista šimtai tūkstančių įvairių knygų, ne tik vertimų, bet ir originalių, literatūrinių, mokslinių. Išleista didelis skaičius laikraščių bei žurnalų. Paminėtinas "Monato" /Mėnuo/, kuris įdomus tuo, jog jame galima be vertimų pasiskaityti pranešimų įvairiais klausimais iš Afrikos, Azijos ir kitų tolimų kraštų. Jeigu kartais tai vienašališkai nušviečiami dalykai, vėliau kitas skaitytojas iš tos vietos daro pataisas.

Esperanto Lietuvoje

Nepriklausomoje Lietuvoje Esperanto sąjūdis buvo gražiai sužydęs. Buvo Lietuvos Esperanto Sąjunga su padaliniais daugelyje vietų. Kasmet įvairiose vietose vyko šios kalbos kursai, kurių egzaminuose dalyvauja net ir Švietimo Ministerijos atstovai. Leido laikraštėlį "Litova Stelo". Buvo išleista nemaža knygų /Pav. didoka Lietuvos poezijos antologija/. Kauno skyrius turėjo didoką biblioteką.

Užėjęs karas ir rusų invazija sunaikino visą šį judėjimą. Žydai esperantininkai buvo nužudyti getuose, o lietuviai išvežti į Sibirą. Žymus esperantininkas Giedra /mokėsių inspektorių Marijampolėje, šakiuose ir kt./, mirė Sibire. Kitas žymus esperantininkas, keliautojas po pasaulį A. Poška po Stalino mirties grįžo su palūžusia sveikata iš Sibiro ir dabar gyvena Vilniuje. Daugelis pasitraukė į Vakarus.

Šiuo metu Lietuvoje esperanto kalbos mokytis nedraudžiama, net yra išleistas mažo tiražo J. Petrulio Esperanto kalbos Vadovėlis, /bus daugiau/

3 psl.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

/Iš spaudos okup. Lietuvoje ir Išeivijoje/Parinko J.P.-lis.

KAS NUMATOMA IŠLEISTI?

"Tiesoje" M. Požarskas, kuris tvarko knygų leidimą, pareiškė, kad sudarytas 10-ies metų knygų leidimo planas išymiesiems rašytojams. Žada išleisti 120 tomų.

Kokie autoriai? P. Cvirka, V. Mykolaitis-Putinas, S. Neris, I. Simonaitytė, A. Venclova, J. Avyžius, J. Baltušis, E. Mieželaitis ir kt. rašytojų daugiatomiais raštai.

PO PENKIAS TONAS VARŠKĖS VILNIUI

Molėtų sviesto gamykloje aštuoniolikoje pieno vonių talpinančių 2 su puse tonos pirmos rūšies pieno, gaminama gera varškė.

Iš jos pagaminta kiekviena sūrių serija ištiriama gatavos produkcijos tyrimo laboratorijoje.

Sūrio gamykloje daugiausia dirba moterys.

Kasdien į Vilniaus miestą yra išsiunčiama apie 5 tonas sūrio. Planuojama įkurti naują cechą, kur visi darbai bus mechanizuoti.

PO PARKUS PASIŽVALGIUS

Pirmieji parkai Lietuvoje buvo įkurti maždaug prieš 200 metų. Tai Gelgaudiškio, Gulbinėnų, Salantų ir kiti. Praėjusio amžiaus pradžioje imta steigti peizažinio stiliaus parkus. Jiems būdingi dirbtiniai vandens baseinai su nedidelėmis salelėmis, kanalais, tilteliais, aikštelėmis. Tiems parkams projektuoti buvo kviečiami įžymiausi to meto architektai peizažistai. Šitokio stiliaus parkų pavyzdžių gali būti Aukštadvario, Bėlvederio, Kėdainių, Šaukėnų, Palangos, Lentvario, Užtrakio ir kiti parkai.

Dabar senieji parkai supastatais dažniausiai priklauso mokykloms, technikams, mokslo įstaigoms. Nemažą jų perduota kolūkiams ir valstybiniais ūkiams.

Jau kuris laikas ruošiami senųjų parkų restauravimo ir reskonstravimo projektai. Yra paruošti projektai keliems dešimtims senųjų parkų tvarkyti. Dalis tų projektų įgyvendinama.

Vilniuje neblogai tvarkomas Vingio parkas ir Jaunimo sodas. Kaune gerai tvarkytas rajono parkas prie Lenino prospekto. Daug dėmesio skiriama Ažuolyno parkui išsaugoti, atkurti. Gerai šauliečiai tvarko K. Požėlos, panevėziečiai — Skaistakalnio parkus. Daug nuveikia tvarkant parkų želdinius Klaipėdoje. Čia netikrąs tingiai prižiūrimi senieji, bet ir kuriami nauji — "Draugystės", "Ažuolų giraitės" parkai. Nemažai padaryta tvarkant Alytaus kultūros ir poilsio parką bei atkuriant vertingą Plungės miesto par-

ką. Jau aptvarkytas senas Kėdainių miesto Parkas. Miesto želdiniais rūpinasi Pasvalys, Mažeikiai, Kuršėnai. Po truputį tvarko savo senuosius parkus Salantai, Plateliai. Gerai tvarkomas ir prižiūrimas Ukmergės MSV Žemaitkiemio parkas Šventupėje, Telšių rajono Anulėnų tarybinio ūkio Degaičių parkas. Kai kurie ūkiai, neturėdami senų parkų, kuria naujus ir pavyzdinai juos tvarko. Alytaus rajono Obelijos kolūkis sukūrė naują parką su įspūdingais tvenkiniais ir pavadino jį "Dainavos legenda". Gražiai tvarkomas Molėtų rajono Arnionių žuvininkystės ūkio parkas.

Verta paminėti Ukmergės rajono Lydukių, Kėdainių rajono Pašuvio kolūkių, Kelmės rajono Užvenčio, Plungės rajono Šateikių tarybinio ūkio, Radviliškio rajono Šeduvos tarybinio ūkio-technikumo parkus.

Ir vis dėlto, prižiūrint bei tvarkant paminklinius parkus bei kuriant naujus, neretai susiduriame ir su nerūpestinga pažiūra į parkų želdinius. Jau ilgai stovi apleistas Biržų pilies parkas. Neparengtas jo tvarkymo projektas. Kol kas nepatenkinama Rietavo parko būklė. Didelį susirūpinimą kelia vertingas Žagarės parkas. Gerokai apleisti Apytalaukio, Kalnaberžės, elektros aparatūros gamyklos Sirutiškio parkai Kėdainių rajone, Pašvenčių cukraus kombinato Paežerio parkas Šiaulių rajone, Adakavo parkas Tauragės rajone.

Tinkamiausiu turėtų būti prižiūrimi ir panaudoti dirbančiųjų poilsui senuosius parkus Vilniaus rajono Gulbinų, Raudondvario, Veriškių tarybiniai ūkiai, Šiaulių rajono Varpūnų tarybinis ūkis, Ukmergės rajono Pociūnų tarybiniai ūkiai, Tauragės rajono Skaudvilės valstybinis medelynas ir kai kurie kiti ūkiai.

Miestų ir rajonų gamtos augalai ir kraštotyrininkai privalety daugiau padėti parkų naudotojams prižiūrėti ir tvarkyti parkus, kaupti medžiagą apie juos, teikti paramą įgyvendinant paruoštus regeneracijos projektus.

VALYTOJAI GAUNA 70 RUBLIŲ PER MĖNESĮ

Kiek valandų turi dirbti kolūkio valytoja? Į savaitę išdirba 41 valandos normą. Jos atlyginimas — 70 rublių per mėnesį.

TREŠIA LĖKTUVŲ PAGALBA

Kauniečiai aviatoriai padeda trešči dirvas lėktuvų pagalba Kauno, Prienų, Šakių, Vilkaviškio, Radviliškio rajonų žemdirbiams. Šiemet bandys tokiu būdu patrešči 350 tūkstančių hektarų plotą.

PLUNGĖS Miesto RYTINĖ DALIS 1935 m.

Plungės miestas pasižymėjo didžiausia linų ir medvilnės verpykla Lietuvoje, kuri išaugo iš 1913 m. Juozo Kučinskio įkurtos verpyklos, prijungus 1928 m. audyklą ir 1930 įkūrus akcinę bendrovę, kartu su Padebinskais. Buvė dėl įvairių priežasčių pradėjo silpti ir 1930 m. buvo likviduota. Nepriklausomos Lietuvos metu veikė Žemės ūkio Kooperatyvas, Lietūkio sandėlis ir krautuvė, dirbo keleta stambiųjų javų, linų, miškų supirkinėtojai.

Sėdinti rūgštis

TUNOS MIŠRAINĖ Ispaniškai

6 uncijos tunos, 1 šaukštas aliejaus, 1 vidut. dydžio pjaustytas svogūnas, 1/2 žalio, pjausyto pipiro, 2 šaukštai pjaustytų petražolių.

Nusausinus tuną, sudėti visus daiktus, gerai išmaišyti. Patiekti gerai atšaldyti.

VERŠIENOS IR DARŽOVIŲ TROŠKINYS

1 kg veršienos, 2 š. sviesto, 3 morkos, 2 petražolės, 1 svogūnas, 1 stiklinė virtų pupelių, 8 bulvės, 1 puodelis žiedinių kopūstų, grietinės, druskos pagal skonį.

Veršieną sukapoti gabalais, apkepti svieste. Po to sudėti į keptuvą indą, įpilti sultinio ir patroškinti. Vėliau sudėti pjaustytas bulves, morkas, petražoles, svogūnus, pridėti grietinės ir dar troškinti, kol daržovės suminkštėja. Pridėti likusias virtas daržoves: pupas ir žiedinius kopūstus.

Veršienos ir daržovių troškinį duoti į stalą su keptu indu, paviršius pabarščius petražolių lapeliais.

ŽIEDINIS KOPŪSTAS BALTAME PADAŽE

1 galvutė žiedinio kopūsto, 1 puodelis žalių virtų žirnelių, paprikos. Baltas padažas: 1/2 p. majonezo, 1/2 p. rūgšties grietinės, 1 šaukštą citrinos sunkos, 1 " " "curry powder", 1 " " smulkiai kapotų svogūnų. Viską sumaišyti.

Išvirti žiedinio kopūsto galvutę, nesupjausčius, kol suminkštės. Padėti į dubenį, užpilti baltu padažu ir aplink apdėti virtais žaliais žirneliais, Pabarstyti žiedinio kopūsto viršūnę paprika.

TRUPINIŲ PYRAGAS SU OBUOLIAIS

2 dideli obuoliai, 500 g. miltų, 300 g. margarino, 200 g. cukraus, 2 kiaušiniai, 1 šaukštelis kepimo miltelių, vanilijos.

Iš visų daiktų padaryti trapią tešlą, įdėti ją į šaldytuvą ir gerai atšaldyti.

Po to pakočioti ir su pjaustyti nedideliais gabalėliais. Skardą gerai ištepti riebalais, pabarstyti pyrago trupinėliais. Tada į ją vienodo storio sluoksniu sudėti pusę pjaustytos tešlos. Uždėti riekelėmis pjaustytus obuolius / tinką ir įvairios uogienės/, juos pabarstyti cukrum ir uždėti likusią kapotą tešlą. Viską apibarsyti smulkiu cukrum. Kepti 350° C karštumo krosnyje, apie 45 minutes.

ŠOKOLADINIAI LEDAI

1 litras pieno, 100 g šokolado, 5 kiaušinių tryniai, 2/3 stiklinės cukraus, 1 šaukštas kakavos, 1 lazdelė vanilijos.

Į verdantį pieną sudėti vanilijos lazdelę, ištirpdytą šokoladą, kakavą ir pavirinti 5 minutes. Trynius su cukrumi ištrinti, užpilkinti pienu su šokoladu ir pakaitinti kol sutirštės. Atšaldyti. Po to visą masę gerai išsukti su maišytuvu. Vėl viską gerai atšaldyti.

Skanaus! (Parinko Nijolė Bagdžiūnienė)

PASKAITYKIME VAIKAMS MŪSŲ LIAUDIES PASAKŲ !!

CFMB
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENA ANTRADIENI
PROGRAMOS VEDĖJAS L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel: 669-8834

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
nuo 11.30 iki 12v. nakties
KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR ANŪKAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI

Amerikos latviai taip vaizduoja "raudonąją svajonę"

GERAS PATARIMAS

Jeigu tu jokia būdu negali susilaikyti negėręs, o žmona bara, kad tu prageri visus pinigus, įsitaisyk smuklę namuose. Pirmiausia, nereikės blogam orui esant vaikščioti, antra - padarysi žmoną turtingą. Duok žmonai \$ 20 nupirkti pusgalionį degtinės. Ten bus 64 stikleliai to gaudaus skystimėlio. Žmona tau pardavinės po 80 centų vieną. Tokiu būdu po poros savaitių žmona surinks virš \$ 50. Jei tu gyvensi 10 metų, žmona iš tavo išgytųjų sušauks virš 30.000 dolerių. Turėdama tiek pinigų, galės tave gražiai palaidoti, vaikus išleisti į mokyklą ir vėl ištekti už geresnio vyro ir lengvai užmiršti, kad turėjo vyrą buomą - girtuoklį.

/ Iš "Sietynas" nr. 8, Birželio mėn., 1981 m. /

LAIKO KLAUSIMAS

Laukiniuose Amerikos Vakaruose senas kaubojus atveda pas gydytoją smarkiai šlubuojantį jauną vyrą. - Daktare, pagelbėkite mano žentui. Aš vakar peršoviau jam koją. - Gėda šaudyti į savo žentą! - sako jam gydytojas. - Kai aš į jį šoviau, tai jis dar nebuvo mano žentas.

DU KONKURENTAI DĖL GARBĖS

Vieną kartą žuvis pamatė kiaulę ir pradėjo iš jos juoktis, sakydama: - Kokia tu bjauri! Kojos išklupusios, plaukai kaip adatos, nešvari. Pažiūrėk į mane, kokia aš graži! Plaukioju tyru vandenėliu. Kiaulė atsakė: - Ners tu ir graži, bet tave kai žmonės valgo, tai spaudos, o mane kai valgo, tai ir pirštus nulažo.

PATARIMAS VYRESNIESIEMS

Dr. Howard Enyder, buvęs asmeninis prez. Eisenhower'io gydytojas, patiekė tokių patarimų žmonėms, kurie jau peržengė 60 metų amžių: 1. Nesišalink nuo darbo. Mūsų organizmas stiprėja bet ką veikiant, besidarbuojant, ir silpnėja tinginiaujant ir neimant. 2. Du didžiausi vyresnio amžiaus priešai yra vienatvė ir pajutimas, jog esi nereikalingas. Todėl kiekvieną dieną atlik kokį nors darbą sau ar kitiems. 3. Saugokis nutukimo, nes tai sutrumpins kiekvieno gyvenimą. 4. Nesijaudink ir neaimanuok dėl kiekvieno patirto nesmagumo. 5. Valgyk su saiku ir žiūrėk, kad maistas būtų šviežias ir įvairus. 6. Palaikyk savyje gyvą nuotaiką, dalyvauk pramogose ir draugiškose sueigose, ypač jaunesniųjų tarpe. Taigi - atjaunėkime ir sustiprėkime!

KAS IŠRADO STETOSKOPĄ?

Dr. René Laennec, prancūzas, išrado stetoskopą, nes buvo per daug silpnas, kad galėtų išgirsti širdies plakimą aptukusių, jaunų moterų, priglaidus ausį. Iki 19 a. gydytojai tikrindavo širdį be jokios pagalbinės priemonės, tik pridėjus ausį prie paciento krūtinės. Toks metodas nebuvo nė kiek pažengęs per virš 2000 metų. Visą tai dramatiškai pasikeitė 1816 m., kai dr. Laennec'ui prireikė tikrinti apsi- tukusią pacientę. Buvo nemažai širdies veikimo. Vienas tubos galas buvo virš širdies, kitas ant gydytojo ausies. Tai tokia stetoskopo tarė išieiti pasivaikščioti po Paryžiaus parką ir pagalvoti apie šią problemą. Pastebėjo grupę vaikų, žaidžiančių parke, besisupančių ant medžių lentos, lyg ant svarsrio pacientų buvo nemažai tyklių. Po kiek laiko vaikai ir karališkosios giminės li- pradėjo kitą žaidimą su len-

Per porą sekančių metų dr. Laennec'as rado būdą pagabinti stetoskopu iš medžio ir tapo įžymiu gydytoju, kurio pacientų buvo nemažai tyklių. Po kiek laiko vaikai ir karališkosios giminės li- pradėjo kitą žaidimą su len-

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR ANŪKAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS, JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSŲ.

ATEIK Į LIETUVIŲ, A. A. (ALCOHOLICS ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE., 8 VAL. VAKARO.

ARBA SKAMBINK MUMS:
Leonui G.: 366-2548 (namu), 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Donaldui D.: 661-1733.

1981, VI. 12

Taupyk ir skolinkis

Parmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
16% už 90 dienų term. ind.	
15% už 6 mėn. term. indėlius	17 1/2% už asm. paskolas
13% už 1 metų term. indėlius	
12% už 3 metų term. indėlius	
14% už pensijų ir namų planą	
14% už specialias taup. sask.	16 3/4% už mortgicijus
11% už taupymo saskaitas	
6% už čekių saskaitas (dep.)	

AKTYVAI virs 28 mil. dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir saskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virs 19 milijonų	
KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10 - 3	90 dienų termin. indėlius 14 %
Antradieniais 10 - 3	term. indėlius 6 mėn. 13 1/4 %
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 1 metų 12 1/2 %
Ketvirtadieniais 10 - 8	term. indėlius 3 metų 12 %
Penktadieniais 10 - 8	pensijų s-tą 13 %
Šeštadieniais 9 - 1	taupomąją s-tą 10 1/4 %
Sekmodieniais 9.30 - 1	spec. taup. s-tą 13 %
	depozitų-čekių s-tą 6 %
	DUODA PASKOLAS:
	asmenines nuo 15 %
	mortgicijus nuo 14 %
ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.	

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's checks). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias saskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

TORONTO DIENRAŠTIS
APIE SOVIETUS PABALTYJE
Dienraštis "Toronto Star" š.m. gegužės 26 d. numeryje perspausdino "Los Angeles Times" laikraštyje tilpusį M. Seagers straipsnį apie neramumus Sovietų Sąjungoje. Autorius rašo apie Estijos studentų demonstracijas/dėl Jeeri Kuk mirties/ir memorandumus prieš sovietinę okupaciją. Jis pabrėžia, kad visa tai vyksta Baltijos respublikoje net po 40 metų trukusios vergijos. Reiškia, sovietinė sprespauda neįstengė uždusinti tų tautų laisvės troškimą.

SAUGOKITĖS APGAVIKŲ
Kanados Imigracijos Ministerija išpėja visus asmenis, ypač etninių grupių, kad saugotųsi sultų tarpininkų, kurie siūlosi padėti įvairiuose imigraciniuose reikaluose už didelį atlyginimą. Dažniausia tuos reikalus galima sutvarkyti paties, pasiteiravus imigracijos Ministerijos įstaigose. Ministeris L. Axworthy numato netolimoje ateityje imigracinės informacijos darbą atiduoti pačioms etninėms mažumoms, kad savi žmonės galėtų padėti saviesiems. Išlikime ir toliau verti pagarbos.

AUSTRALIJA

JEIGU GERI IR GALI GERTI — "TAVO REIKALAS",
JEIGU NORI NUSTOTI — "MŪSŲ".
ATEIK I LIETUVIŲ AA (ALKOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENI, 119 MIMICO AVENUE (Royal York Rd.
ir Mimico Avenue kampas TORONTE) 7.30 v.v.
SKAMBINKIT: 487-5591

VOKIETIJA

LABDAROS DRAUGIJOS METINIS PRANEŠIMAS

METINIS PRANEŠIMAS
Labdaros Draugijos metinis susirinkimas įvyko 1981 m. gegužės 10 d. Stuttgarte. Pirmininkavo kun. K. Senkus, sekretoriavo Z. Glemžienė. Valdybos pirm. J. Glemža savo pranešime nurodė, kad praėjusiais metais Draugijos veikla ėjo užpėnai narių susirinkime aptartu keliu. Be rūpesčių Vokietijos lietuvių moksleivija, buvo plečiami ryšiai su Suvalkų Trikampio lietuvių moksleiviais ir užmegstas artimas kontaktas su Brazilijos lietuvių Bendruomenės Valdyba, kuri įsteigė studentijos rėmimo fondą, ir "Labdaros" skirtos lėšos sudarė tam fondui pagrindą.

Lenkijoje moksleivijos padėtis žymiai pasunkėjo dėl pasireiškusių krašte didelių ūkiškų negalavimų. "Labdaros" Valdyba sustiprino paramą rūbais ir pinigais. Praėjusiais metais tam reikalui mūsų rėmėjai buvo dosnesni, o ypač prisidėjo sukurta Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Valdybos Sodo Šventė, kuri turėjo didelį pasisekimą ir kurios pelnas buvo skirtas "Labdaros" veiklai sustiprinti.

"Labdaros" praėjusių metų pinigine apyskaita: Pajamų: nario mokesčio gauta — DM 1,559.30, Aukų šalpai ir stipendijoms — DM 12,974.

DELHI - tillsonburg

GRAŽIAI PAMINĖJO MOTINOS DIENĄ
Klėk Moterų D-jos Skyriaus rūpesčiu buvo surengta graži Motinos Diena. Visos moterys buvo apdovanošos raudona rože, specialiai pagerbta vyriausia motina, ir gausios šeimos motina — A. Stonkienė.

Paskaitą skaitė psichologė Marija Dumčiuvienė iš Windsor'o, Ont., kurio universitete baigė psichologijos mokslus.

REIŠKIASI GABUS VITRAŽISTAS
Dail. Jonas Štankus yra baigęs meno studijas Toronto Universitete. Ypač pamėgo vitražų meną ir yra žinomas visoje apylinkėje.

30, Procentai ir įvairios kt. — DM 1,211.34. Išlaidų: šalpai ir stipendijoms — DM 13,070.85, rūbų ir kt. persiuntimas — DM 618.80, paštas — DM 441.90, raštinės, banko, spausdinių ir kt. — DM 561.53.

"Labdaros" Valdyba tolimesnį veikimą veda ta pačia kryptimi ir pasiruošus ji plėsti, kiek leis Draugijos pajamos. Labdarągdyti yra labai reikalinga, todėl kviečiama visa mūsų išeivija į talką, ypač Europoje lietuvių akademinė šviesuomenė. Tai programai vykdyti vien Vokietijos lietuvių galimybės labai ribotos.

Draugija širdingai dėkoja visiems rėmėjams ir maloniai prašo remti Draugiją ir toliau.

Draugijos Valdybos kadenacija tęsiasi šiais metais, o Revizijos Komisija išrinkta: pirm. Petras Gudelis, nariai — Liudvikas Dirsė ir Manfredas Šiušelis.

Susirinkimas pareiškė Valdybai padėką už sėkmingą veiklą.

Sekretorė Z. Glemžienė.
Adresas: Jonas Glemža, Conventrain 33, 7260 Calw-Hirsau, W. Deutschland - Germany. Banko Konto: Labdara e. V. Nr. 1185168 BLZ Landesgirokasse Stuttgart 1.

LIETUVĖS TALKININKAUJA

Gražus būrys lietuvių prisidėjo savo kepiniais, už kuriuos gautas pelnas skirtas kovai su vėžio liga. Kioskas patraukė visų dėmesį ir gerais kepiniais ir gražiu patarnavimu.

Simon Frazer Universitetas Britų Kolumbijoje yra įsteigęs Terry Fox'o auksinį medalį.

Kaip žinome, Terry Fox, kuris dėl vėžio ligos prarado vieną koją, buvo įpusėjęs savo VILTIES MARATONĄ, bet turėjo jį nutraukti, nes liga išsiplėtė į plaučius.

Šiame Universitete jis studijavo iki susirgo. Vilties Maratonas surinko kelis milijonus dolerių kovai su vėžio liga.

ottawa

IDOMI ISTORINĖ PARODA

Istorines iš indėnų gyvenimo nuotraukas bus galima pamatyti Ottawos "National Museum of Man" nuo birželio mėn. 12 d. iki LIEPOS 26 d. Bus išstatytos Edward SHERIFF CURTIS 75 nuotraukos, darytos Kanados Vakaruose 1910 - 1914 m.

Curtis, gimęs Wisconsin'e, 1868 m., ypač pamėgo daryti istorines indėnų nuotraukas.

1910-1914 m. jis atvyko ir į Kanadą prie Pacifiko pakraščių, lankydamas ir fotografuodamas Salish, Nootka, Haida ir Kwakiutle gentis. Šioje parodoje kaip tik ir bus tos tikrųjų, pirmųjų kanadiečių nuotraukos.

Parodos proga bus galima pamatyti ir kaikiuriuos indėnų gaminius: kilimus, medžio skaptavimo įrankius, šokio kaukes, vario papuošalus ir kt.

DRAUDA

BALIO MASKELIUNO INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 24 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių draudo • VALTERIS DREŠERIS
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

APDRAUDA INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių
533-1121 Walter Daugins 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Simon's Travel Service LIETUVA — 11 dienų

Birželio 8 — 22,
Vilnius, Kaunas, Trakai, Druskininkai, Anykščiai, Rumšišės
13 DIENŲ SU GIMINĖM
Gegužės 14 — 28 Gegužės 28 — birželio 11
Liepos 9 — 23 Liepos 23 — rugpjūčio 6
Rugpjūčio 13 — 27 Rugsėjo 3 — 17

Sutvarkome iškvietus vizitui į Lietuvą ir iš Lietuvos
Nuperkame Lietuvoje giminėms automobilus.
Smulkesnių informacijų teirautis:
TORONTO tel: (416) 537-3060 arba 532-8772
MONTREAL..... tel: (514) 669-8834
CHICAGO tel: (312) 673-5391 arba 654-4238
TELEX tel: 06-986-766 TOR
2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2
(Kelionių biuro registracijos Nr. 1835961)

V. Bačėnas ALL SEASONS TRAVEL, B.D.
1551 Bloor St. W. Visais kelionių reikalais
Toronto, Ont. bet kur pasaulyje skambinti:
M6P 1A5 Tel: 533-3531

st.catharines

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame LB-ės St. Catharines Apylinkės Valdybos Pirmininkui A. ŠETIKUI už pakvietai dalyvauti dvejose parodose "Open House" ir "Fine Arts Show" bei visokeriopą rūpestį parodos metu.

Dėkojame visiems tautiečiams, gausiai lankiusiems parodas ir išigijusiems darbų: Ypatingai norime padėkoti Jurgiui GUDINSKUI iš Niagara Falls, nupirkusiam už reikšmingą sumą.

Nepaprastai dėkingi esame pp: TAUTERAMS už malonią keletos dienų viešnagę ir vaišes.

Nuoširdi padėka J. ALONDERIUI už prisidėjimą savo darbais prie parodos pasiekimo.

Ačiū Adelei LAURINAITIENEI už nepaprastai gražų gėlių krepšį, įteiktą parodos metu. Jis puošė visą parodą.

Dėkojame visiems atsilankiusiems į parodas ir visiems išigijusiems darbų, tuo parėmusiems mus ne tik materialiai, bet ir moraliai.

Jūsų visų nuoširdumas pasiliks mums:

Jadvyga ir Pranas BALTUONIAI

SKELBIMAS

SKAITYK — PLATINK — REMK "SPEAK UP", — G. Urbono leidžiamą prieškomunistinį 24 psl. mėnesinį laikraštį anglų kalba. Metinė prenumerata \$ 10.00. Be politinių straipsnių laikraštyje rasite daug medžiagos apie religiją, švietimą, ekonomiką, finansus ir pan.

Apie šį tarptautinį kovos laikraštį labai palankiai yra pasisakę: "The Toronto Sun", Toronto, "The Spotlight" Washington, D.C., "Opinii" Paris, "The Catholic Register", Toronto, Christian Anti-Communism Crusade, Long Beach, Ca., "The National Educator" Fullerton, Ca., "Baltic News", Tasmania, "News Digest International", Australia, prof. E. Waldman, The University of Calgary, prof. D. Tomlinson, The University of Alberta, Mrs. H. Gauvreau, "Lincoln Renaissance", World Anti-Communist League, Canadians For Responsible Government, Ottawa; Radio stotys: "The Clarion Call", "National City", Ca. ir visa eilė lietuviškų ir nelietuviškų informacijų vienetų bei asmenų.

Susipažinimui siunčiame vieną kopiją veltui: "Speak Up" P.O. Box 272, St. "B", Toronto, Ont. M5T 2W2, Canada.

NEPRIKLAUSMA LIETUVA

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ

KREDITO

KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. East
L8M 1L6
Tel: 544-7125

kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiamais patamavimais

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6%	nekiln. turto posk.	15%
santautos	12 3/4%	asmenines paskolas	16%
term. depoz. 1 m.	13%		
term. depozitus 3 m.	12%		
reg. pensijų fondo	13%		
90 dienų depozitus	14 1/2%		

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių potarnavimas.

Darbo valandos: pirmadieniai - ketvirtadieniai nuo 10 iki 5 val.,
penktadieniai nuo 10 iki 7 val., šeštadieniai nuo 9 iki 12 val.
Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniai uždaryti.

PALAIKYKIME IR REMKIME SAVAS ĮSTAIGAS

"ATEITIS YRA MANO"

Kaip šiame savaitraštyje buvo skelbta, SLA 72-oji Kuopa šiais metais įamžins Kanados Lietuvių Fonde komunistų aukantą 1947 m. a. a. Vincento BORISEVIČIAUS vardą. Visa eilė geros valios lietuvių prie šio kilnaus darbo jau įsijungė į talką darbu ir aukomis. Iš visuomenės yra pageidaujama, kiek galima daugiau sužinoti per spaudą apie šio vyskupo darbus ir jo likimą.

Apie sovietų žiaurumus tardant sulmtuosius lietuvių patriotas yra žinių iš lietuvių, kuriems pasisekė išlikti gyviems ir pastekti laisvą pasaulį. Apie jų iškentėtas kančias girdėjome gyvu žodžiu, spaudoje ir kai kurių parašytose knygos. Pačios žiauriausios kančios buvo iškentėtos ir a. a. vysk. Vinco Borisevičiaus. Trumpai patieksiu informaciją apie jo likimą.

Vysk. J. Staugaičiui mirus 1943 m. liepos mėn. 8 d., Telšiu Vyskupijos vyskupo pareigas perėmė vysk. V. Borisevičius. Patį sunkiausią laiką dirbti Vyskupijoje buvo antrasis bolševikmetis. Jis, didelis patriotas lietuvių, ir žinomas dvasiškis, buvo bolševikų sekamas. 1946 m. vasario 3 d., vysk. Borisevičius areštavo Telšiuose, išgabeno į Vilnių ir uždarė kalėjimą. Tardant ir kankinant pagal visus brutaliausius NKVD metodus, buvo išgautas "prisipažinimas", kad esąs "liaudies priešas"... ir 1947 m. sausio mėn. buvo nuteistas mirties bausme sušaudant.

Teismo metu ir skelbiant galutinį sprendimą, vysk. V. Borisevičius buvo ramus ir nė kiek nesijaudino, bet tarė: "Esu nekaltas".

Teismo tragikomedijos metu, vienas iš teisėjų, no-

rėdamas jį iškandinti, pasakė: "Matal, pirma gerai gyvenai, visi tave garbė, manei kad esi galingas. Dabar matai, kad mes esame nugalėtojai." Vyskupas jam ramiu balsu atsakė: "Tu dabar nugalėjai, bet tavo pergalė yra trumpa. Ateitis yra mano. Kristus nugalės! Nugalės ir mano Tėvynė Lietuva!"

To pokalbio liudininkai buvo ir keli žydai, atėję liudyti, kad vyskupas yra nekaltas. Jūs vyskupas buvo išgebėjęs nuo nacių žudynių, kurie stebėdamiesi sakė: "Tikrai tas žmogus nebi-jo mirti!"

Tikroji data, kada vysk. V. Borisevičius buvo sušaudytas, yra nežinoma. Žinoma tik, kad 1947 metais. Taipgi nežinoma nukankinimo vieta ir kapas, kur buvo palaidoti jo palaikai. Vyskupas greičiausiai nebuvo sušaudytas Vilniuje, bet išvežtas nužudyti kur nors į Rusiją, kad Lietuvos žmonės nerastų jo kapo ir nepradėtų rinktis prie kapo kaip prie kankinio, paaukojusio savo gyvybę už Bažnyčią ir Lietuvos nepriklausomybę. Tačiau, nors jo kapas nežinomas, jis bus visada žinomas, kaip pirmasis Telšių vyskupas kankinys ir visos Telšių Vyskupijos negęstantis žiburys, šviečiantis kelią į Lietuvos nepriklausomybę.

Sovietų imperija, jėga pavergusi laisvas tautas, nežiūrint žiauriausio teroro ir melo propagandos apie atneštą "rojų", sužlugęs prieš tiesą ir teisingumą, kaip kad kalbėjo vysk. V. Borisevičius jį nuteisustam teisėjui. Jis žuvo nekaltas, vien dėl to, kad buvo galingas artimui bėdoje.

Taigi, š. m. liepos 19 d. lietuvių pareiga prisiminti vieną iš Lietuvos kankinių - vysk. Vincą Borisevičių.

J. Šarapnickas

VILNIAUS KRAŠTO LIETUVIŲ SĄJUNGOS METINIS SĄSKRYDIS SUSIRINKIMAS

Dalis vilniečių, dalyvavusių 1980 metų VKLS Sąjungos Sąskrydyje ČESNULIŲ SODYBOJE, Paris, Ont.

Nuotr: V. Gurkos

Tradicinis metinis VKLS susirinkimas įvyks ČESNULIŲ Sodyboje, 70 Main St., PARIS, Ont., /7 mylios nuo Brantford'o prie IO3 ir 2 kelių/ š. m. BIRŽELIO 27 d. šeštadienį.

Sąskrydžio - Susirinkimo Programa:

Registracija, susipažinimas, kava ir užkandžiai - 12 val. Susirinkimo oficialioji programa prasidės 2 val. p.p. ir tęsis ne ilgiau kaip 3 valandas. Po susirinkimo bendra vakarienė, vaišės, privačios diskusijos, pasikalbėjimai ir t.t.

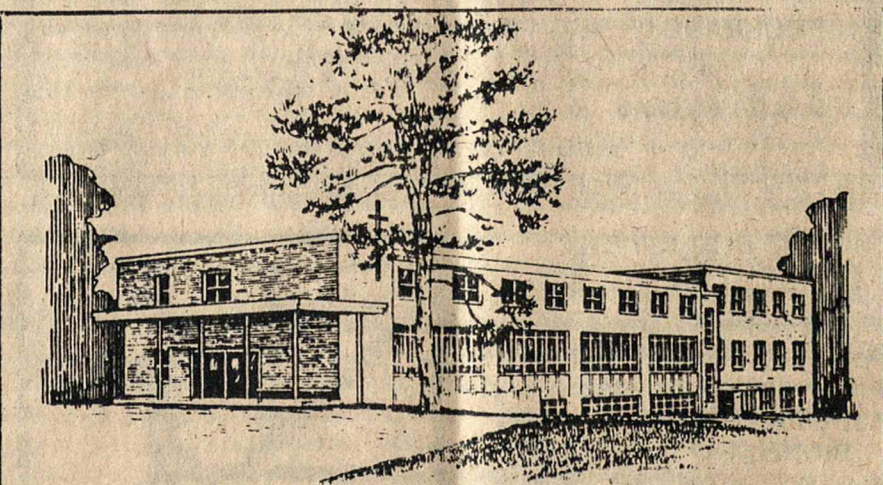
Garbės svečių yra pakviestas A. M. Budreckis, "Rytų Lietuva" knygos redaktorius, kuris padarys tuo reikalu pranešimą.

Sąskrydžio metu bus galima įsigyti sau ir draugams bei pažįstamiems dvi vertingas knygas: "Rytų Lietuva" ir "Vilnius in the Life of Lithuania". Tie, kurie negalėtų tame sąskrydyje dalyvauti, galite tas knygas užsisakyti per mus, su mielu noru persiųsime. "Rytų Lietuva" - kaina \$15, o "Vilnius in the Life of Lithuania" - \$5. Visas pelnas eina VKLS - gai. Prašome paraginti ir draugus tas knygas įsigyti

sau ir draugams bet kokia proga. Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga bus Jums dėkinga.

VKLS - gos Kanados Krašto Valdybos p-kas Stepas Varkana / Centro V-bos p-kas yra Albertas Misiūnas iš Detroit'o/, prisiuntė man porą šimtų gan elegantiškų kvietimų, kuriuos aš pasižadėjau išsiųstinėti turimais adresais. Deja, tie sąrašai, nors ir ilgoki, bet visvien tie kvietimai ne visus gi pasieks. Tačiau Jūs visi esate kviečiami ir laukiami, kurie tik mylite Vilnių, jo gyviniiais reikalais rūpinatės arba esate vilniečiai, bet mes neturime Jūsų adresų. Kasmet į šį sąskrydį atvyksta vilniečiai ir vilniečiams prijauciantieji ne tik iš Kanados, bet ir iš Jungtinių Amerikos Valstybių, tai ir naujos pažintys užsimezga, ir seniai nesimatę draugai vėl ryšius atnaujina.

Iš toliau atvykusiems dėl nakvynės nesudarys vargą, nes mūsų miestelyje yra kelias motelių. Tiesa, tie, kurie jau prieš devynerius metus buvo mūsų pastogėj apnakvydinti, tai ir šiais metais pagalyvės surasime: Jūs tapote mūsų vilnietiškais gimimėmis ir Jūsų visų kasmet

Lietuviai pranciškonai kviečia Jus praleisti savo atostogas jų VASARVIETĖJE Kennebunkporte, Maine.

Sezonas prasideda liepos 3 ir baigiasi rugsėjo 7.

Vasarvietė yra labai gražioje kurortinėje vietoje — prie pat Atlanto vandenyno. Buto ir maisto kainos visiems prieinamos.

Informacijai adresas:

Franciscan Guest House
Kennebunkport, Maine 04046
Tel. (207) 967-2011

GUY RICHARD

ROOFER — COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausios patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Namų stogo dengimui ar taisymui skambinkite:

364-1470

Couvertures de tous genres — All kinds of roofing

7725, Georges LaSalle

A + A VACLOVUI ŠIPELIUI

mirus, žmonai NELEI, seseriai Janinai RUKŠĖNIENEI
ir artimiesiems — nuoširdžiausia užuojauta —

B. ir M. MAKUSKAI

širdingai laukiame. Mūsų sodyba ir sodelis pasiilgsta Jūsų lietuviškų dainų... Todėl laukiame Jūsų visų, visų į VKLS-gos metinį sąskrydį atsilankant. Iki vilnietiško pasimatymo! Angelė ir Petras Česnuliai, 70 Main St., PARIS, Ont., net du chorai: klubo mišrus choras ir Šv. Kazimiero misijos moterų choras, dirigavo muz. P. Armonas.

florida

LITUANISTINĖS MOKYKLOS ŠVENTĖ

Lituanistinės Mokyklos, baldžio mėn. 11 d. St. Petersburgo Lietuvių Klube, šventė praejo gražiu pasisekimu. Šventę atidarė Mokyklos vedėja Danguolė Cibienė, padėkodama Lietuvių Klubui, LB - nei už paramą Mokyklai ir visiems, atsilankiusiems į šią šventę.

Tikrai buvo įdomu išgirsti ir pamatyti mūsų pačių jauniausią atžalą deklamuojančią, skaitant, dainuojant, skambinant fortepionu ir šokant baletą.

Šventės programą pajauirino studentės Linda Jurgėlaitė ir Rūta Mėlinitė, paskaitydamos "Vilniaus pilies pasaką" ir jaunimo "Bangos" šokėjų, kurie tikrai gražiai pašoko keturis tautinius šokius. Šokiams grojo B. Pakis, šokių vadovė M. Jokubaitytė-Sandargienė. Baigus programą mokiniai kartu su visais dalyviais sugiedojo Lietuvos Himną.

Garbė ir padėka priklauso Lituanistinės Mokyklos mokytojams, M. Pėteraitienei, V. Kulbokienei, R. Moore ir A. Bobelytei, už programos paruošimą ir tėvų komiteto ponioms, kurios visus dalyvius skaniai pavaišino.

St. Petersburgo Lituanistinė Mokykla mokslo metus baigia gegužės mėnesio pabaigoje.

• Lietuvių visuomenė prašoma aukoti JAV Lietuvių Fondui, kuris remia, skatina ir ugdo lietuvių švietimą, mokslą ir kultūrą. Šiuo metu LF įgaliojotinio pareigas, vietoj pasitraukusio ilgamečio įgaliojotinio A. Ragelio, atlieka Jonas Krivis, kuris pasiekiamas tel. 293-3252, o taip pat sekmadieniais pietų metu.

Malonėkite aukoti LF ir savo testamentuose, kuriuose įrašoma: "For the Lithuanian Foundation Incorporated under Certificate No. 17755, Secretary of State of Illinois, 1962".

• Tautos Fondo (Lithuanian National Foundation, Inc.) įstovybė yra legaliai įregistruota Floridos valstijoje. TF reikalais galima kreiptis į prel. J. Balkūną, tel. (813) 367-2523 ir Charles Vilni tel. 360-8552.

• Lietuvos Vyčių gegužinė - piknikas įvyko gegužės mėn. 21 d. Seminole parke, 9-ame pavilijone.

PAVASARIO ŠVENTĖ — VELYKOS

St. Petersburgo lietuvių kolonijoj praėjo iškilmingai. Pamaldas Šv. Vardo bažnyčioje koncelebravo keturi kunigai, pamokslą pasakė kun. K. Butkus. Gražiai giedojo net du chorai: klubo mišrus choras ir Šv. Kazimiero misijos moterų choras, dirigavo muz. P. Armonas.

Klubo salėje Velykų sekmadienį pietuose dalyvavo 350 žmonių. Visus susirinkusius pasveikino klubo pirm. A. Karnius. Pietų metu buvo prarastas margučių marginimo kontestas. Pirmą vietą laimėjo St. Steponkienė, antrą — M. Milvydienė ir trečią — B. Taorienė. Vertinimo komisiją sudarė svečiai: P. B. Varkala (Anglija), muz. A. Jurgutis (Chicago) ir dr. R. Račinskas (Kanada).

Ir. Račinskienė švenčių proga klubui paaukojo \$100.

• Ramintos Lampsatytės fortepiono ir Michael Kollars smuiko rečitalis įvyko Lietuvių Klube baldžio 8 d. Buvo išpildyti muzikos kūrinių: Ludwig von Bethoven, Robert Schumann, Jurgio Juozaičio, ir Olivier Messiaen smuikui ir fortepionui ir Vyt. Barkausko ir Jono Švedo (sonata II - ji dalis) smuikui solo. Koncertas tikrai buvo aukšto meninio lygio ir klausytojai mėninkus labai šiltais priėmė. Gaila, klausytojų buvo mažoka, tik apie šimtinę.

montreal

GRAŽUS PAGERBIMAS

NERINGOS Jūrų Šaulių Kuopos iniciatyva buvo surengtas pagerbimas Tėv. J. ARANAUSKUI jo 65 m. sukakties proga.

Radastom ir rūtom papuošti AV parapijos stalai, puikūs pietūs, paruošti RIMEIKIŲ šeimos pasitiko pilną salę svečių.

Aldona URBANA VIČIENĖ pravedė iškilmingų pietų programą. Tėv. J. Aranauskas yra "Neringos" Jūrų Šaulių Kuopos Garbės Narys ir Kuopos išdininkas. Jį pasveikino neringiečių vardu ir visų atsilankiusiųjų. Ji taip pat priminė trumpai jubilato biografiją: gimė 1916 m. liepos mėn. 1 d. Karodokų kaime, Kazlų Rūdos valsčiuje, Lietuvoje. 1938 m. baigė gimnaziją, studijavo Čekoslovakijoje ir Belgijoje, Louvin'o mieste. Kunigu išventintas 1945 m.

1947-50 m. buvo Belgijos lietuvių kapelionu, nuo 1950-51 m. — "Gimtostos Šalies" redaktorius, 1951-52 m. — Belgijos Lietuvių Bendruomenės pirmininku, nuo 1952-53 JAV-se "Žvaigždės" administratorius.

/tęsinsys 8 psl.

M. PHILIPPE IZZI
Président

SKAMBINKIT: **365-7146**

NETTOYEURS CLEANERS

365-7146
7661-A CENTRALE

365-1143
495-90e rue, LaSalle

766-2667
2955 ALLARD

Montrealyje gyvena ir dirba nuo 1953 m., Aušros Vartų parapijos vikaru.

Visų susirinkusių vardu buvo įteikta piniginė dovana, sugiedota Ilgiausių Metų.

Meninę programą atliko sol. Antanas KEBLYS, akomponuojant muz. Aleksandrui STANKEVIČIUI.

Sveikino jubilatą ir visa eilė organizacijų atstovų:

Kun. kleb. Tėv. J. Kubilius, SJ., Tėv. St. Kulbis, Šv. Onos D-jos vardu O. Augūnienė, Parapijos Komiteto vardu - p. Čepulis, Kat. Moterų D-jos D. Staškevičienė, L. K. Min - daugio Š. K-pos vardu - A. Mylė, "Nidos", Montrealio A-kės B-nės V-bos vardu ir Kanados Vilniaus Šaulių R-nės vardu - J. Šiaučius, "Rūtos" Klubu vardu - K. Toliušis, Šeštadieninės Mokyklos vardu - S. Ališauskienė, AV Parapijos Choro vardu - Paulius Mališka, Šv. Kazimiero Parapijos vardu ir dėkodamas už visokią talką kleb. kun. F. Juzevičius. Su jomoru pasveikino jubilatą Lietuvos Operos solistė E. Kardelienė, kuri, sustiprėjus sveikatai, atvyko į šį paren - gimą.

Trumpai, bet linksmai prisimindamas savo darbo pradžią Montrealyje, jubilatas visiems nuoširdžiai padėkojo. /O pradžia tokia: kunigai apsigyveno, kur slautė žiurkės... Net ir katinas, kuris turėjo juos gelbėti, iš baimės sprukdamas, buvo įstrigęs tarp lentų taip, kad reikėjo šauktis meistro pagalbos atplėsti lentas.../.

MONTREALIO MERGAIČIŲ CHORAS PAVASARIS DĖKOJA UŽ SVEIKINIMUS IR AUKAS

Su malonumu prisimename ir esame dėkingos ne tik gausiai atsilankiusiems montrealiečiams į mūsų I-ąjį KONCERTĄ-KRIKŠTYNAS, bet ir mūsų sveikintojams: kleb. kun. Tėv. J. Kubiliui už poetišką invokaciją, reikšmingus linkėjimus ir sveikinius, "Čiurlionio" Ansambliui iš Cleveland'o, "Volungėms" iš Toronto, Montrealio "Gintaro" Ansambliui, Aušros Vartų Parapijos Choriui, Vilniaus Šaulių Rinkinei Kandadoje.

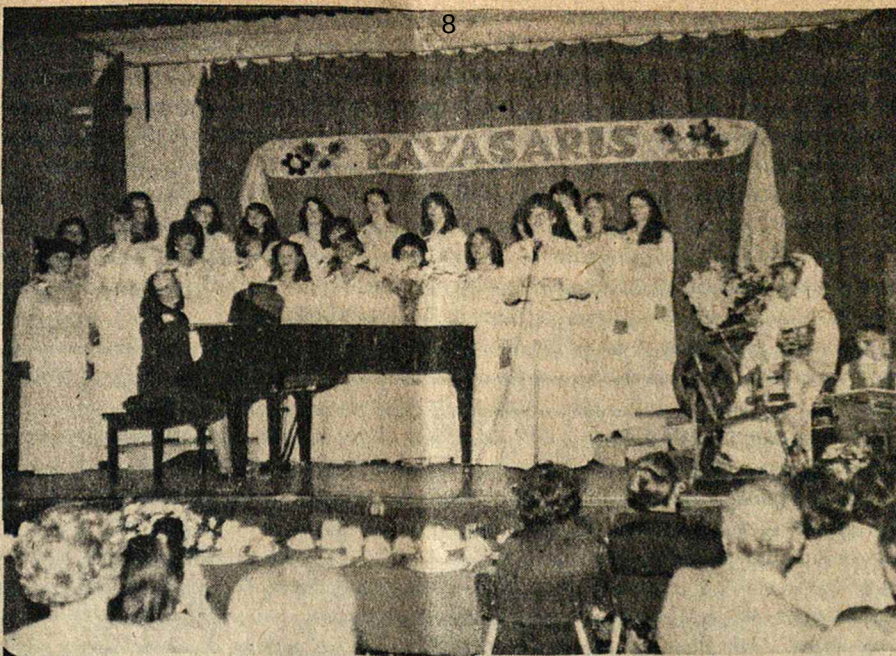
Ypatinę padėką reiškiam visiems, kurie aukoję mūsų "KRAIČIUI": P. Palubinskienei - \$10, E. S. Sze - czuk - \$10, P. Žilinskienei - \$15, K. Martinėnui - \$20, Mindaugo Šaulių Kuopai - \$25, "Neringa" Jūrų Šaulių Kuopai - \$25, Montrealio A-kės LB-ės Valdybai - \$50, "Ni - da" Žvejotojų - Medžiotojų Klubui - \$50, K. Toliušiu - \$50, J. Jurėnui - \$100, D. Lukoševičiui - \$100, "Litui" - \$100, Jonui Lukoševičiui - \$100.

Dėkojame sol. A. Kebliui už paaukotą loterijai ypatingą vyno bonką ir P. Žukauskui už "stiprią" bonką.

Mes įvertiname visų atsilankymą ir aukas. Prisikro - vusios "KRAITĮ", pradėsime keliauti ir į kitas lietuviškas kolonijas su lietuviška daina.

DĖKINGOS - "PAVASARIO" MERGAIČIŲ IR VADOVĖS Ses. TERESĖ

• Algis KLIČIUS, Bronius NIEDVARAS, Vincas PIEČAITIS sėkmingai pradėjo žuvavimo sezoną.

"PAVASARIS" Krikštytųjų koncerto metu su sol. G. Čap - kauskiene ir A. Keršiu. Nuotr: A. Mickaus

Montrealio Mergaičių Choro PAVASARIS krikštytynose - Koncerte, š. m. gegužės mėn. 9 d., AV parapijos scenoje: iš kairės - Choro administratorė Jadvyga Baltuonienė, Se - selė Teresė vadovė ir dirigentė, sol. Gina Čapkauskienė ir muz. Zigmas Lapinas - Choro krikšto tėvai. Nuotr: J. V. Danio

VISI MALONIAI KVIEČIAM! **Jonines** - JONŲ, PETRŲ - POVILŲ ir Kleb. JONO KUBILIAUS 75 m. amžiaus **PAGERBIMA** Birželio 21 d. 12 val. sekmadienį AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE

PROGRAMOJE: Sveikinimai, AV p-jos OKTETAS • Šilti pietūs • Baras, • Loterija DALYVAVIMAS: 6 dol.

L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBA

ŠAULIŲ BIBLIOTEKA APTARNAUJA VISUS L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPOS Bibliotekos vedė - jos pareigas prisiėmė šaulė A. SUTKAITIENĖ. Biblioteka veikia sekma - dieniais nuo 10.30-12.30 v.

IEŠKOMA PATIKIMA MOTERIS-KOMPA - NIJONĖ 39 METŲ, MERGINAI, GYVENANČIAI 6 MĖNESIUS MONTREALYJE, KITUS 6 - FLORIDOJE, GEROS SĄLYGOS Kreiptis Tel: 935-7375

VIENGUNGIUI reikalingas kambarys šeimoje. Skambinti NL redakcijai Tel: 366-6220

Tony's Photo Studio Portraits Portraits Marriage Weddings Passport Passports Commercial Commercial Montreal 525-8971 Brossard 678-2951 TONY LAURINAITIS

DĖMESIO ŽUVAUTOJAMS BASKOTONG EŽERAS - STURGEON LODGE puiki žuvavimo vieta, žvairios kabinos, baras, laivai, motorai, žuvelės! Užsisakykite vietas - STURGEON LODGE Box 119, R.R. 2 Maniwaki, Que. Tel. (819) 449-4355.

TRANS-QUEBEC SIDINGS L.T.D. ALIUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALIUMINIUM, PIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS DARBAS SAVININKAS: John OSKOWICZ 8499 rue Grouard, St. Leonard, H1P 2M5 Tel: 321-1975

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:
Term. ind. 1 m. 15%
Certifikatai 16%
Spec. Taup. s-tas... 14%
Taupymo s-tas 11%
su apdrauda iki \$2000.
Čekių s-tas 6%

DUODA PASKOLAS
Nekilnojamo Turto,
Asmenines ir
Prekybines.
Paskolos mirties atveju
apdraustos iki \$10,000.-

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI VELTUI

KASOS VALANDOS

1465 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč. 9 - 3	-----
Ketvirtadieniais 12 - 8	6 - 8
Penktadieniais 12 - 6	12 - 6

Maurice Kaplan Kailių siuvėjas

• Didelis pasirinkimas gatavų pailių
• Vasaros laiku saugojimas (Storage)
• Taisau ir remeliuoju
• Siuvu ir parduodu

1449 RUE ST-ALEXANDRE SUITE 500A MONTREAL, QUEBEC H3A 2G6 TĖL. 288-9646

D. N. BALTRUKONIS
IMMEUBLES - CLASIC INC.
NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSISKAS PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS
445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel.: 273 - 9181 Namu: 737 - 0844.

DANPAR REALTIES CORP.
310 VICTORIA AVE SUITE 409 MONTREAL, P. Q. H3Z 2M9
VINCAS PIEČAITIS
Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos JAV ir Kanados provincijose
Tel. Bus: 482-3460 Res: 366-7041

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!
Tel. Bus.: 722-3545 Res.: 256-5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, P. Q.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Albertas NORKELIUNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komerčio privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas
Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile
PONTIAC • BUICK • ASTRE
• NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
• NEĮTİKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI (S) GYTI
• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU ĮŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!
• UŽEIKITE! ĮŠITIKINKITE!
• PASINAUOKITE!

LEONAS GURECKAS SALES MANAGER
PASIKALBĖKITE SU Menageriu Leo GURECKAS
mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH
(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391

Dr. J. MALIŠKA
DANTŲ GYDYTOJAS
14140 St. Catherine West, Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel. Bus.: 866-8235
Namu: 488-8528

Dr. A.O. JAUGELIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St., Suite 11-12 Montreal, P. Q.
Tel. Bus.: 932-6662
Namu: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON
VAISTINĖ
Aridaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Šeštadieniais: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniais: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS
7626 Central St. Ville LaSalle, P. Q.
Tel: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS
B. A. M. D. C. M. M. Sc. L. M. C. C. F. R. C. S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrook St. W. Suite 215, Montreal, P. Q. Tel. 931-4024

ADVOKATAS
ROMAN J. IŠGAŅAITIS B. A., B. C. L.
4 Notre Dame E. Suite 504 Montreal, Quebec, H2Y 1B7, Tel: 878-9534

ADVOKATAS
J. P. MILLER B. A. B. C. L.
168 Notre Dame St. E., Suite 205
Tel: 866-2063½ 866-2064.

ADVOKATAS
VICTOR E. RUDINSKAS
B. Eng., M. Eng. L. L. B., B. C. L.
4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), Que. H4G 1E6
Tel. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAS
J. BERNOTAS
3 Place Ville Marie, Suite 627 Montreal, P. Q.
Tel: (514) 871-1430.

NOTARĖ
RŪTA POCAUSKAS
50 Du Domaine, Ile Perrot, Que. H7V 5V6
Res. Tel: 453-9142